

SYLABUS PRZEDMIOTU

Metodologia i metodyka nauk o bezpieczeństwie

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 1)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	prof. dr hab. B. Wiśniewski dr hab. Andrzej Czupryński

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	prof. dr hab. B. Wiśniewski dr hab. Andrzej Czupryński	Zaliczenie na ocenę
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	15	5	30	50	2
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	10	25	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

RAZEM	50	2
Wymagania wstępne		
Ogólna wiedza w zakresie nauk o bezpieczeństwie		
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Prezentacje multimedialne, dyskusja
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna metodologiczne uwarunkowania badań nadbezpieczeństwem i rozumie problem ich złożoności i wieloaspektowości. Zastosowanie złożonych teorii dowyjaśniania badanych zjawisk z obszarubezpieczeństwa.	K_W03	P7S_WG
2	Zna i rozumie w poszerzonym stopniu teorie, doktryny, praktycznerozwiązania i tendencje rozwojowe w odniesieniu donauk o bezpieczeństwie.	K_W04	P7S_WG
3	Potrafi dobierać i właściwie wykorzystywać metody oraznarzędzia, w tym zaawansowane technikiinformacyjno-komunikacyjne.	K_U03	P7S_UW
4.	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawczew samodzielnie projektowanych prostych procesachbadawczych oraz formułować proste problemybadawcze i weryfikować postawione hipotezyw aspekcie nauk o bezpieczeństwie oraz samodzielnieplanować i ukierunkowywać zespół badawczy w tymzakresie.	K_U05	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kompetencjizawodowych, krytycznego i perspektywicznegoomyślenia w zakresie nabytej wiedzy z nauk obezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych jak iodbieranych treści w tym zakresie.	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Zaliczenie pisemne na ocenę - test esejowy Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Zarys teorii bezpieczeństwa 1) Wprowadzenie do przedmiotu 2) Istota i zakres pojęciowy teorii bezpieczeństwa Typologia bezpieczeństwa	1
2	Bezpieczeństwo podmiotowe 1) Charakterystyka bezpieczeństwa podmiotowego 2) Rodzaje bezpieczeństwa podmiotowego Zagrożenia bezpieczeństwa podmiotowego	1
3	Bezpieczeństwo przedmiotowe Charakterystyka bezpieczeństwa przedmiotowego 1) Rodzaje bezpieczeństwa przedmiotowego 2) Zagrożenia bezpieczeństwa przedmiotowego	1
4	Bezpieczeństwo państwa 1) Kryteria bezpieczeństwa państwa 2) Bezpieczeństwo państwa w aspekcie bezpieczeństwa przedmiotowego (polityczne, militarne, ekonomiczne, społeczne, kulturowe, ideologiczne, kulturowe, ekologiczne, informacyjne i inne) Bezpieczeństwo państwa w ujęciu procesualnym	1
5	Założenia strategii bezpieczeństwa narodowego 1) Geneza i ewolucja strategii bezpieczeństwa narodowego 2) Cele i zadania polityki bezpieczeństwa narodowego Uwarunkowania i założenia strategii bezpieczeństwa narodowego z 2014 i 2020 roku	1
6	Doktrynalne i instytucjonalne założenia bezpieczeństwa 1) Prawne podstawy bezpieczeństwa międzynarodowego 2) Sojusze i wspólnoty bezpieczeństwa (NATO i UE) Systemy bezpieczeństwa zbiorowego (ONZ i OBWE)	2
7	Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 1) Istota systemu bezpieczeństwa narodowego 2) Podsystem kierowania bezpieczeństwem narodowym	2
8	Podsystemy operacyjne systemu bezpieczeństwa narodowego 1) Misja, zadania i struktura 2) Podsystem obronny Podsystem ochronny państwa i ludności	2
9	Podsystemy wsparcia systemu bezpieczeństwa narodowego 1) Misja, zadania i struktura 2) Podsystem społeczny Podsystem gospodarczy	2
10	Ochrona infrastruktury krytycznej jako determinant bezpieczeństwa społeczeństwa i państwa 1) Znaczenie infrastruktury do bezpieczeństwa i obronności państwa 2) Unijna i krajowa infrastruktura krytyczna 3) Obiekty szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa Obiektom podlegające obowiązkowej ochronie przez specjalistyczne formacje ochronne lub zabezpieczenie techniczne	2

Lp.	Literatura podstawowa
1	Czupryński A., Wiśniewski B., Zboina J. (red. nauk.), Bezpieczeństwo. Teoria – Badania – Praktyka, Wyd. CNBOP-PIB, Józefów, 2015, online
2	Nowak E., Nowak M., Bezpieczeństwo narodowe Rzeczypospolitej Polskiej. Podstawowe założenia i uwarunkowania, Difin, Warszawa, 2023

3	Polko P. Szynowski R. (red. nauk.), Bezpieczeństwo narodowe Rzeczypospolitej Polskiej. Wybrane problemy, Wydawnictwo Naukowe Akademii WSB, Dąbrowa Górnicza, 2021
4	Wróblewski R., Wprowadzenie do nauk o bezpieczeństwie, Wyd. UPH, Siedlce, 2017

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Biała księga bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, BBN, Warszawa, 2013
2	Czupryński A., Falecki J., Kochańczyk R., Policja w systemie bezpieczeństwa narodowego, Wydawnictwo Naukowe Akademii WSB, Dąbrowa Górnicza, 2021
3	Jakubczak R. Wiśniewski B. (red.), Wyzwania, szanse, zagrożenia i ryzyka dla bezpieczeństwa narodowego RP o charakterze wewnętrznym, Wyd. WSPol, Szczycno, 2016
4	Sulowski S., Brzeziński M. (red.), Bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Wybrane zagadnienia, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa, 2009
5	Wiśniewski B., Zalewski S. (red.), Bezpieczeństwo wewnętrzne RP w ujęciu systemowym i zadań administracji publicznej, Bielsko-Biała, 2006
6	Wojtaszczyk K., Materska-Sosnowska A. (red), Bezpieczeństwo państwa. Wybrane problemy, Wyd. ASPRA-JR, Warszawa, 2009
7	Gołębiowska A., Zientarski P. B. (red. nauk.), Administracja publiczna w systemie bezpieczeństwa państwa, Senat Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, 2017, online
8	Czuryk M., Dunaj K., Karpiuk M., Prokop K. Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne, Wydział Prawa i Administracji UW-M, Olsztyn, 2016, online
9	Ciekanowski Z., Nowicka J., Wyrębek H., Bezpieczeństwo państwa w obliczu współczesnych zagrożeń, UP-H, Siedlce, 2016, online
10	Świniarski J., Chojnacki W., Filozofia bezpieczeństwa, ZUMS BN, Warszawa, 2004, online

SYLABUS PRZEDMIOTU
Regulacje administracyjno - prawne w sferze bezpieczeństwa

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 1)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr hab. P. Niemczuk

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	Dr hab. P. Niemczuk	Egzamin
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	15	5	30	50	2
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	5	30	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

RAZEM	50	2
Wymagania wstępne		
Ogólna wiedza na temat regulacji administracyjno-prawnych		
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania		
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Analiza aktów prawnych, dyskusja
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	Analiza przypadków, praca w grupach
Warsztaty	Dyskusja, praca w grupach
Klinika dydaktyczna	Praca w grupach

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu rolę administracjisamorządowej w zakresie zapewniania bezpieczeństwa lokalnych społeczności oraz z praktycznym zastosowaniem tej wiedzy w zawodowej działalności podmiotów w tym inicjowania aktywności obywatelskich.	K_W08	P7S_WG
2	Zna i rozumie reguły prawne kształtujące struktury instytucji państwa, zadań administracji publicznej w sytuacjach zarządzania kryzysowego i działań społecznych związanych z bezpieczeństwem państwa. Zna i rozumie mechanizmy współczesnej współpracy krajowej i międzynarodowej, z zastosowaniem praktycznej wiedzy w strukturach instytucji państwa.	K_W14	P7S_WG P7S_WK
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi formułować, rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.	K_U04	P7S_UW
5	Jest gotów do uznawania istoty nabytej wiedzy w rozstrzyganiu problemów poznawczych i praktycznych z obszaru nauk o bezpieczeństwie. Jest gotów do rozwiązywania skomplikowanych przypadków z udziałem ekspertów w sytuacji problemów z ich samodzielnym rozwiązaniem	K_K02	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Egzamin pisemny Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-

Ćwiczenia	Ocena aktywności studentów, ocena referatów, kolokwium pisemne, ocena rozwiązanego przypadku. Indywidualna ocena stopnia opanowania wiedzy podczas wystąpień i ocena merytoryczna prezentacji multimedialnej prezentowanej w czasie ćwiczeń. Pomaga dobierać prowadzącemu przedmiot i narzędzia, odpowiednio dla specyfiki zespołu uczącego się, i efektywnie poprowadzić proces kształcenia w ramach danego przedmiotu, a także dokonać obiektywnej oceny końcowej studenta. Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu umiejętności prowadzona jest na podstawie opracowań i wystąpień pisemnych, prezentacji multimedialnych oraz umiejętności argumentacji swojego stanowiska.
Warsztaty	Ocena aktywności studentów, ocena wykonania zadania praktycznego Indywidualna ocena stopnia opanowania wiedzy podczas rozwiązywania przypadków i zadań praktycznych. Pomaga dobierać prowadzącemu przedmiot i narzędzia, odpowiednio dla specyfiki zespołu uczącego się oraz efektywnie poprowadzić proces kształcenia w ramach danego przedmiotu, a także dokonać obiektywnej oceny końcowej studenta. Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu umiejętności prowadzona jest na podstawie przypadków i zadań praktycznych rozwiązywanych indywidualnie lub w zespołach.
Klinika dydaktyczna	Ocena pracy grupowej nad rozwiązaniem przypadku. Indywidualna ocena stopnia opanowania wiedzy podczas pracy w grupach i ocena merytoryczna rozwiązywanych przypadków i studiów przypadku. Pomaga dobierać prowadzącemu przedmiot i narzędzia, odpowiednio dla specyfiki zespołu uczącego się, i efektywnie poprowadzić proces kształcenia w ramach danego przedmiotu. Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu umiejętności prowadzona jest na podstawie rozwiązywanych w grupach przypadków i studiów przypadku.

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Pojęcie i istota bezpieczeństwa wewnętrznego	0,5
2	Podstawowe zagrożenia dla bezpieczeństwa wewnętrznego	0,5
3	Specyfika regulacji administracyjnych w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego	0,5
4	Pojęcie i klasyfikacja prawa administracyjnego	0,5
5	Zakres regulacji administracyjnych	0,5
6	Pojęcie policji administracyjnej	0,5
7	Regulacje administracyjne w zakresie zapobiegania i zwalczania alkoholizmu	0,5
8	Regulacje administracyjne w zakresie zapobiegania i zwalczania narkomanii	0,5
9	Regulacje administracyjne w zakresie ochrony danych osobowych	0,5
10	Regulacje administracyjne w zakresie ochrony informacji	0,5
11	Regulacje administracyjne w zakresie bezpieczeństwa aktywności społecznej	0,5
12	Regulacje administracyjne w zakresie ochrony zdrowia	1
13	Regulacje administracyjne w zakresie bezpieczeństwa socjalnego	0,5
14	Regulacje administracyjne w zakresie bezpieczeństwa pracowniczego	0,5
15	Regulacje administracyjne w zakresie bezpieczeństwa imprez masowych	0,5
16	Regulacje administracyjne w zakresie ochrony osób i mienia	1

17	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości	0,5
18	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie zapobiegania i zwalczania korupcji	0,5
19	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie bezpieczeństwa granicznego	0,5
20	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie penitencjarnym	0,5
21	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie ratowniczo-gaśniczy	0,5
22	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie zarządzania kryzysowego	0,5
23	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie obrony cywilnej	0,5
24	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie stanów nadzwyczajnych	0,5
25	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie bezpieczeństwa drogowego	1
26	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie bezpieczeństwa budowlanego	0,5
27	Regulacje administracyjnoprawne w zakresie ochrony środowiska	0,5

Lp.	Literatura podstawowa
1	Prawo administracyjne: pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie / redakcja naukowa Małgorzata Stahl ; [autorzy] Zofia Duniewska, Barbara Jaworska-Dębska, Michał Kasiński, Ewa Olejniczak-Szałowska, Małgorzata Stahl. - Wydanie 8., Warszawa: Wolters Kluwer, 2021
2	Repetitorium z prawa administracyjnego/ red. Zbigniew Czarnik,Rzeszów, Przemyśl: Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Przemyślu, 2015
3	Nauka o bezpieczeństwie: istota, przedmiot badań i kierunki rozwoju: studia i materiały. T. 1 / pod red. Lecha Grochowskiego, Arkadiusza Letkiewicza, Andrzeja Misiuka ; Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. Szczytno: 2011
4	Nauka o bezpieczeństwie: istota, przedmiot badań i kierunki rozwoju: studia i materiały. T.2 / red. Lech Grochowski, Arkadiusz Letkiewicz, Andrzej Misiuk. Szczytno: 2011

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Organizacja administracji publicznej z perspektywy powierzonych jej zadań / red. nauk. Tomasz Bąkowski, Warszawa : Wolters Kluwer, 2015
2	Trzy wymiary współczesnego bezpieczeństwa / red. nauk. Stanisław Sulowski, Michał Brzeziński; Instytut Nauk Politycznych. Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych. Uniwersytet Warszawski. Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa, 2014

SYLABUS PRZEDMIOTU

Konstytucyjna regulacja systemu bezpieczeństwa wewnętrznego

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 1)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr hab. K. Eckhardt, prof. WSPiA

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	dr hab. K. Eckhardt, prof. WSPiA	Egzamin
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika Dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	10	0	15	25	1
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	10	0	15	25	1

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	10	0,4
Praca samodzielna	15	0,6

RAZEM	25	1
Wymagania wstępne		
Przedmiot powinien być realizowany po zaliczeniu na studiach I stopnia przedmiotów zawierających treści programowe z zakresu nauki o państwie w szczególności organów ochrony prawnej.		
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania		
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Dyskusja
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika Dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie zasady społecznego działania prawa w zakresie bezpieczeństwa oraz rozumie rolę jednostki i procesy dokonujące się w strukturach społecznych w stopniu pogłębionym. Zna i rozumie podstawową terminologię z zakresu prawa konstytucyjnego	K_W02	P7S_WG
2	Zna i rozumie w poszerzonym stopniu, specyfikę funkcjonowania organów, struktur instytucji i organizacji związanych z różnymi obszarami bezpieczeństwa, w tym ich uwarunkowań prawnych. Zna i rozumie przyjęte w Polsce rozwiązania ustrojowe w zakresie konstytucyjnego systemu organów państwowych	K_W05	P7S_WG
3	Potrafi właściwie dobrać źródła i informacje, dokonywać ich oceny i krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji, celem rozwiązywania problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej. Potrafi oceniać przyjęte w Polsce rozwiązania ustrojowe w zakresie konstytucyjnego systemu organów państwowych	K_U02	P7S_UW
4.	Potrafi formułować, rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa. Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów, w których uczestniczą i które kształtują organy państwowe	K_U04	P7S_UW
5	Jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, krytycznego i perspektywicznego myślenia w zakresie nabytej wiedzy z nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych jak i odbieranych treści w tym zakresie.	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Egzamin ustny Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie ustnej (pytania problemowe) na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-

Klinika Dydaktyczna	-
---------------------	---

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Kwestie bezpieczeństwa w świetle zasady podziału władzy	1
2	Funkcje Sejmu a obronność państwa i bezpieczeństwo jednostki	1
3	Prezydent jako strażnik bezpieczeństwa państwa	1
4	Zadania Rady Ministrów w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego i obronności państwa	1
5	Zasady wymiaru sprawiedliwości a bezpieczeństwo prawne jednostki	1
6	Trybunał Konstytucyjny i Trybunał Stanu a bezpieczeństwo prawne jednostki	0,5
7	Zasady ogólne ochrony praw człowieka	0,5
8	Środki ochrony praw i wolności	0,5
9	Pojęcie i rodzaje bezpieczeństwa	0,5
10	Bezpieczeństwo państwa	0,5
11	Bezpieczeństwo obywateli	0,5
12	Demokratyczna kontrola nad wojskiem	0,5
13	Stabilność rządów	0,5
14	Stabilność finansów publicznych	0,5
15	Stany nadzwyczajne przesłanki i tryb wprowadzania	0,5

Lp.	Literatura podstawowa
1	M. Brzeziński, <i>Bezpieczeństwo jako wartość konstytucyjna</i> , Warszawa 2019
2	L. Garlicki, <i>Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu</i> , Warszawa 2024
3	M. Granat, <i>Prawo konstytucyjne</i> , Warszawa 2024
4	P. Tuleja red. <i>Polskie prawo konstytucyjne</i> , Warszawa 2024

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	A. Bień-Kacała, J. Jirasek, L. Cibulka, T. Drinoczi red. <i>Kategoria Bezpieczeństwa w regulacjach konstytucyjnych i praktyce ustrojowej państw Grupy Wszechradzkiej</i> , Toruń 2016,
2	Dunaj K., <i>Konstytucyjne podstawy bezpieczeństwa</i> , [w:] W. Kitler, M. Czuryk, M. Karpiuk (red.), <i>Aspekty prawne bezpieczeństwa narodowego RP. Część ogólna</i> , Warszawa 2013
3	H.Zięba-Załucka, <i>Konstytucyjne aspekty bezpieczeństwa</i> , „Studia Iuridica Lublinensia” 2014, nr 22

SYLABUS PRZEDMIOTU

System zwalczania przestępczości

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 1)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	Dr B. Kowalski

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	dr B. Kowalski	Egzamin ustny
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	20	5	100	125	5
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	20	5	100	125	5

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	25	1
Praca samodzielna	100	4
RAZEM	125	5

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza na temat metod zwalczania przestępczości
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Analiza przypadków, dyskusja
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie strukturę niepublicznych instytucji, służb i inspekcji działających w obszarze porządku publicznego, w tym ich rolę w systemie bezpieczeństwa państwa, z praktycznym zastosowaniem tej wiedzy w zawodowej działalności tych podmiotów.	K_W06	P7S_WG
2	Zna i rozumie dynamikę przestępczości, rodzaje i charakter współczesnych zagrożeń oraz zależności między nimi w zakresie bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego, w tym prawne instrumenty ich przeciwdziałania i zwalczania na poziomie zaawansowanym. Zna i rozumie zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.	K_W16	P7S_WG
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi ocenić i wybrać adekwatne do określonej sytuacji narzędzia i środki służące wyeliminowaniu zagrożeń bezpieczeństwa z poszanowaniem praw człowieka i obywatela z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w działalności zawodowej. Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach inicjatyw obywatelskich na rzecz bezpieczeństwa.	K_U08	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do uznawania istoty nabytej wiedzy w rozstrzyganiu problemów poznawczych i praktycznych z obszaru nauk o bezpieczeństwie. Jest gotów do rozwiązywania skomplikowanych przypadków z udziałem ekspertów w sytuacji problemów z ich samodzielnym rozwiązaniem	K_K02	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Egzamin ustny Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie ustnej (pytania problemowe) na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Definicje najważniejszych pojęć z obszaru zapobiegania i zwalczania przestępczości.	1
2	Definicje i rodzaje zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli.	1
3	Polityka kryminalna państwa (przedmiot, zakres, miejsce w naukach penalistycznych i relacje z innymi naukami).	1
4	Profilaktyka przestępczości (obszary, metody, mechanizmy kontroli społecznej, zasady tworzenia strategii zapobiegania przestępczości).	1
5	Rozmiar przestępczości; przestępczość rzeczywista, ujawniona, stwierdzona, osądzona.	1
6	Problematyka statystyk (statystyka sądowa, prokuratorska, policyjna).	1
7	Teorie przestępczości (klasyczne, socjologiczne, psychologiczne).	1
8	Determinanty zjawisk przestępczych.	1
9	Charakterystyka wybranych rodzajów przestępczości (kryminalna, gospodarcza, drogowa, cybernetyczna).	1
10	Systemy i technologie wspomagające zwalczanie przestępczości.	1
11	Rola mediów i społeczeństwa obywatelskiego w kontroli systemu zwalczania przestępczości	1
12	Zapobieganie przestępczości i ograniczanie aspołecznych zachowań.	1
13	Taktyka zwalczania przestępczości kryminalnej.	1
14	Współpraca międzynarodowa w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości.	1
15	Charakterystyka roli organów administracji rządowej w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości – Policja.	1
16	Charakterystyka roli organów administracji rządowej w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości – Straż Graniczna.	0,5
17	Charakterystyka roli organów administracji rządowej w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości – Służba Celno-Skarbowa.	0,5
18	Charakterystyka roli organów administracji rządowej w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.	0,5
19	Charakterystyka roli organów administracji rządowej w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości – Centralne Biuro Antykorupcyjne.	0,5
20	Prokuratura i sądy jako element systemu zwalczania przestępczości.	0,5
21	System penitencjarny w Polsce.	0,5
22	Straż gminna/miejska a zapobieganie przestępczości.	0,5
23	Rola inspekcji w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości (Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna, Inspekcja Handlowa, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, Państwowa Inspekcja Pracy, Inspekcja Transportu Drogowego, Inspekcja Weterynaryjna, Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Państwowa Inspekcja Sanitarna).	0,5
24	Rola straży w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości (Państwowa Straż Pożarna, Straż Ochrony Kolei, Państwowa Straż Rybacka, Państwowa Straż Łowiecka)	0,5
25	Rola jednostek samorządu terytorialnego w zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego.	0,5

Lp.	Literatura podstawowa
1	P. Chomczyński, P. Frąckowiak, D. Woźniakowska, <i>Kryminologia. Teoria i praktyka</i> , PWN 2024.
2	B. Hołyst, <i>Kryminologia</i> , Wolters Kluwer 2022.
3	L. Jańczuk, <i>Rola jednostek samorządu terytorialnego w utrzymaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego</i> , Lublin 2014.
4	P. Majewski, W. Mądrzejowski, S. Śnieżko, <i>Zwalczanie przestępczości. Wybrane metody i narzędzia</i> , Warszawa 2019

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	S. Pieprzny, <i>Powiat i gmina w systemie bezpieczeństwa lokalnego – możliwości i ograniczenia</i> , STUDIA IURIDICA LXXXV
2	S. Pieprzny, <i>Wojewoda w systemie organów bezpieczeństwa i porządku publicznego</i> , STUDIA PRAWA PUBLICZNEGO, nr 1 z 2023.

SYLABUS PRZEDMIOTU
Bezpieczeństwo międzykulturowe

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 1)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr G. Krzeszowski

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	dr G. Krzeszowski	Zaliczenie na ocenę
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	10	0	15	25	1
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	10	0	15	25	1

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	10	0,4
Praca samodzielna	15	0,6

	RAZEM	25	1
Wymagania wstępne			
Ogólna wiedza na temat bezpieczeństwa międzykulturowego			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Prezentacja multimedialna, analiza przypadków
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie aspekty związane z tworzeniem tożsamości narodowych, budowaniem poczucia wspólnoty, antagonizowaniem wybranych społeczności. Metodologiczne uwarunkowania badań nad bezpieczeństwem i rozumie problem ich złożoności i wieloaspektowości. Zastosowanie złożonych teorii dowyjaśniania badanych zjawisk z obszarubezpieczeństwa.	K_W03	P7S_WG
2	Zna i rozumie różne koncepty narodowe. Wyselekcjonowane „narzędzia” służące do budowy bądź destrukcji konceptów kulturowych, tożsamościowych, narodowych i politycznych takich jak np. wiara, język, narracja dziejowa, mit, bezpieczeństwo, handel i korzyści materialne.w poszerzonym stopniu teorii, doktryny, praktycznerozwiązania i tendencje rozwojowe w odniesieniu do nauk o bezpieczeństwie.	K_W04	P7S_WG
3	Potrafi formułować tematykę związaną z budowaniem i rozumieniem tożsamości w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, Szwajcarii, Rosji, Wielkiej Brytanii, współczesnej Austrii i dawnych Austro-Węgrzech, współczesnej Polsce, Litwie, Łotwie, Białorusi, Ukrainie i „Rzeczy Wspólnej Narodów”. Właściwie dobrać źródła i informacje, dokonywać ich oceny i krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji, celem rozwiązywania problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej.	K_U02	P7S_UW
4.	Potrafi samodzielnie określić odbicie złożoności procesów kulturowych, które z perspektywy funkcjonariuszy służb, bezpieczeństwa i stabilności organów państwa winny być analizowane. Komunikować się na tematy specjalistyczne z zakresubezpieczeństwa państwa z perspektywy różnych grupspołecznych, potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do interpretacji współczesnych zjawisk społecznych z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz prowadzić debatyw tym zakresie.	K_U06	P7S_UW P7S_UK
5	Jest gotów do poszeżonej analizy kontekstu bieżących wydarzeń na terenie Polski, Białorusi, Litwy, Łotwy, Estonii, (wojny na terenie) Ukrainy – przestrzeni pomiędzy Morzem Bałtyckim a Morzem Czarnym. Ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, krytycznego i perspektywicznego myślenia w zakresie nabytej wiedzy z nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych jak i odbieranych treści w tym zakresie.	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
--------------	--

Wykład	Zaliczenie pisemne na ocenę Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Terminologia i podział kulturowy świata	1
2	Tożsamość	1
3	„Stopniowana” tożsamość narodowa	0,5
4	Wybrane tożsamości narodowe budowane w okresie i po rewolucji francuskiej, wojnach napoleońskich	0,5
5	Tożsamość narodowa Konfederacji Szwajcarskiej	1
6	Kulturowy i tożsamościowy koncept I Rzeczypospolitej	1
7	Użycie procesu budowania antagonizmów dla tworzenia odrębnych tożsamości narodowych w pasie bałtycko – czarnomorskim przez Niemcy, Rosję i Austrię	1
8	Polskość w II Rzeczypospolitej	0,5
9	Tożsamość i narodowość Polska po 1945 roku	0,5
10	Wojny od XIX do XXI wieku – ideologia, wiara, pieniądze, tożsamość	1
11	Pas bałtycko-czarnomorski. Aspekty militarne, gospodarcze	1
12	Rywalizacja pomiędzy „człowiekiem ryżu” a „człowiekiem zboża”	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	Borowik Z., Naród i kultura, Warszawa 1999.
2	Fukuyama F., Historia ładu politycznego. Od czasów przedludzkich do rewolucji francuskiej, Poznań 2012.
3	Żygulski K., Wstęp do zagadnień kultury, Warszawa 1972.
4	Koko E., Nowak M., Zaszkilniak L., Historia – mentalność – tożsamość. Rosja i Europa Zachodnia w polskiej i ukraińskiej historiografii XIX i XX wieku, Gdańsk 2013.
5	Milczarek D., Studia europejskie, Warszawa 2005.
6	Nowak A., Między nieładem a niewolą. Krótka historia myśli politycznej, Kraków 2020.
7	Schwan G., Holzer J., Lavabre M., Schwelling B., Demokratyczna tożsamość polityczna. Niemcy, Polska, Francja, Warszawa 2008.

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Biernacki W., Myśl polityczna I Rzeczypospolitej, Kraków 2011.
2	Czubik P., Mach Z., Tożsamość galicyjska z perspektywy Polski i Ukrainy, Bielsko-Biała 2008.
3	Castells M., Siła tożsamości, Warszawa 2009.
4	Branecki T., Gołoś M., Krzywińska K., Konfederacja Szwajcarii, Toruń 2014.

SYLABUS PRZEDMIOTU
Historia systemu bezpieczeństwa wewnętrznego

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 1)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	Prof. dr hab. A. Witkowski

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	Prof. dr hab. A. Witkowski	Egzamin
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	10	0	15	25	1
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	10	0	15	25	1

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	10	0,4
Praca samodzielna	15	0,6

RAZEM	25	1
Wymagania wstępne		
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania		
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Dyskusja, prezentacje multimedialne
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu procesy zmian dziejowych w strukturach instytucji publicznych sektora bezpieczeństwa, które przygotowują do poznawania współczesnym problemów ekonomicznych, prawnych, i etycznych oraz sposobów nowoczesnego zarządzania. Rozumie znaczenie przywództwa w zarządzaniu bezpieczeństwem	K_W07	P7S_WG P7S_WK
2	Zna i rozumie w poszerzonym stopniu czynniki wpływające na zmiany w sposobach i formach zapewniania bezpieczeństwa w różnych obszarach oraz jego uwarunkowania w skali globalnej, regionalnej i lokalnej. Rozumie ich znaczenie w ramach zastosowań praktycznych, związanych z realizacją ustawowych zadań przez te podmioty	K_W10	P7S_WG
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą historii administracji bezpieczeństwa wewnętrznego do rozpoznawania poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w tym zakresie, także w ramach działalności zawodowej	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawcze w samodzielnie projektowanych prostych procesach badawczych oraz formułować proste problemy badawcze i weryfikować postawione hipotezy w aspekcie nauk o bezpieczeństwie oraz samodzielnie planować i ukierunkowywać zespół badawczy w tym zakresie	K_U05	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, krytycznego i perspektywicznego myślenia w zakresie nabytej wiedzy z nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych jak i odbieranych treści w tym zakresie	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Egzamin pisemny. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-

Klinika dydaktyczna	-
---------------------	---

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Pojęcie administracji w ujęciu historycznym.	0,5
2	Podstawowe zasady organizacji nowożytnej administracji państwowej.	0,5
3	Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie absolutnym. Pojęcie policji.	0,5
4	Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego w państwie prawnym.	0,5
5	Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego w systemie administracyjnym Polski w latach 1764 – 1795.	0,5
6	Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego w systemie administracyjnym Księstwa Warszawskiego.	0,5
7	Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego w systemie administracyjnym Królestwa Polskiego.	0,5
8	Prezydent Rzeczypospolitej według konstytucji marcowej.	0,5
9	Rada Ministrów i ministrowie według Konstytucji marcowej.	0,5
10	Prezydent Rzeczypospolitej według konstytucji kwietniowej.	0,5
11	Rząd i ministrowie według konstytucji kwietniowej.	0,5
12	Minister spraw wewnętrznych w II Rzeczypospolitej.	0,5
13	Terytorialna administracja spraw wewnętrznych w II Rzeczypospolitej.	0,5
14	Samorząd terytorialny w II Rzeczypospolitej.	0,5
15	Kontrola administracji w II Rzeczypospolitej.	0,5
16	Policja państwowa w II Rzeczypospolitej.	0,5
17	Ochrona granic w II Rzeczypospolitej.	0,5
18	Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego w latach II wojny światowej.	0,5
19	Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego w latach 1944 – 1989.	0,5
20	Milicja Obywatelska, Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wojska Ochrony Pogranicza i Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej.	0,5

Lp.	Literatura podstawowa
1	A. Misiuk, Instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce. Zarys dziejów, Szczepiński 2012
2	A. Misiuk, Administracja spraw wewnętrznych w Polsce (od połowy XVIII wieku do współczesności). Zarys dziejów. Olsztyn 2005
3	P. Majer, Bezpieczeństwo wewnętrzne Polski w rozwoju dziejowym od X wieku do końca Polski Ludowej, Szczepiński 2012
4	A. Misiuk, <i>Historia Policji w Polsce od X wieku do współczesności</i> , Warszawa 2008

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	W. Kozyra, <i>Polityka administracyjna ministrów spraw wewnętrznych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918 – 1939</i> , Lublin 2009
2	H. Izdebski, <i>Historia administracji</i> , Warszawa 1997

SYLABUS PRZEDMIOTU
Rozwój kompetencji społecznych i osobistych

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 1 i 2)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	Dr H. Kawalec

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	dr hab. L. Żukowski, prof. WSPiA, mgr inż. R Winiarski, mgr P. Pawlak, mgr B. Szczypta, mgr I. Harasymowicz-Pilarz	Zaliczenie na ocenę
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	20	0	30	50	2
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	20	0	30	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

	RAZEM	50	2
Wymagania wstępne			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	Dyskusja, debata, praca w grupach, ankiety Indywidualna ocena stopnia opanowania wiedzy podczas rozwiązywania przypadków i zadań praktycznych. Pomaga dobierać prowadzącemu przedmiot i narzędzia, odpowiednio dla specyfiki zespołu uczącego się oraz efektywnie poprowadzić proces kształcenia w ramach danego przedmiotu, a także dokonać obiektywnej oceny końcowej studenta. Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu umiejętności prowadzona jest na podstawie przypadków i zadań praktycznych rozwiązywanych indywidualnie lub w zespołach.
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	-	-	-
2	-	-	-
3	Potrafi właściwie dobrać źródła i informacje, dokonywać ich oceny i krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji, celem rozwoju osobistego i poruszania się po rynku pracy	K_U02	P7S_UW
4.	Potrafi samodzielnie planować i realizować proces uczenia się przez całe życie i inspirować innych do rozwoju osobistego i zawodowego w ramach prac zespołu mając świadomość mechanizmów rozwoju kompetencji miękkich i inteligencji emocjonalnej.	K_U10	P7S_UO P7S_UU
5	Jest gotów do budowania i rozwoju kompetencji zawodowych w zawodach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa ludzi i mienia; ma poczucie misji, odznacza się rozwagą i dojrzałością w wykonywanych zadaniach. Jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz inicjowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad.	K_K06	P7S_KO P7S_KR

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	Zaliczenie na ocenę - zaliczenie praktyczne Indywidualna ocena stopnia opanowania wiedzy podczas rozwiązywania przypadków i zadań praktycznych. Pomaga dobierać prowadzącemu przedmiot i narzędzia, odpowiednio dla specyfiki zespołu uczącego się oraz efektywnie poprowadzić proces kształcenia w ramach danego przedmiotu, a także dokonać obiektywnej oceny końcowej studenta. Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu umiejętności

	prowadzona jest na podstawie kazusów i zadań praktycznych rozwiązywanych indywidualnie lub w zespołach.
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Warsztaty - treści programowe:	Liczba godzin
1	Jak sobie radzić ze stresem: trening autogenny, ćwiczenia oddechowe. Analiza własnych metod redukcji stresu. Rozwiązywanie testu LCU w celu stwierdzenia indywidualnego zagrożenia zdrowia spowodowanego stresem. Odgrywanie scenek na środku przez studentów.	2
2	Komunikacja: poznanie i opanowanie technik dowartościowywania, radzenia sobie z krytyką. Ćwiczenia grupowe FUU- studenci opracowują w grupach i odgrywają na środku scenki zawierające błędy w komunikacji oraz ich korekty oparte na technice FUU.	2
3	Empatia- Ćwiczenie „dokąd idzie”, studenci oglądają materiał filmowy i mają odgadnąć losy bohatera. Ćwiczenie „mistrz empatii” studenci opowiadają historię, które powinny odzwierciedlać dane emocje. Dyskusja grupowa nad rolą empatii w życiu zawodowym.	2
4	Budowanie i utrzymywanie związków międzyludzkich. Dynamika budowania i utrzymywania relacji interpersonalnych. Ćwiczenie „kogo za co chce?”. Ćwiczenie „pułapki miłości”.	1
5	Coaching – trening osobowości – nastawienie na wyznaczanie i realizację celów.	1
6	Dobre obyczaje i ich rola w stosunkach międzyludzkich: - normy prawne, normy moralne i reguły obyczajowe - dobre obyczaje w pracy; - zasady przywitania i przedstawiania.	1
7	Sztuka rozmawiania, czyli zasady komunikacji interpersonalnej: - parametry głosu; - treść i forma oraz kultura wypowiedzi; - kontakt wzrokowy i umiejętność słuchania.	1
8	Korespondencja: - sporządzanie pism urzędowych, listów prywatnych; - netykieta – zasady redagowania wiadomości e-mail; - bilety wizytowe, prywatne.	1
9	Zasady doboru ubiorów: - rodzaje ubiorów męskich i damskich; - dodatki do ubioru; - wygląd i higiena osobista.	1
10	Technika wymowy – wypracowanie prawidłowego toru oddechowego, oddech przeponowy, ćwiczenia prawidłowego oddechu.	1
11	Jak zostać dobrym mówcą – zajęcia praktyczne z zakresu wystąpień publicznych autoprezentacji	1
12	Praca przed kamerą, czyli jak dobrze wypaść podczas wystąpień przed kamerą.	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	M. Gawanowska, <i>Marka osobista bez tajemnic</i> (e-book), Personal Branding & Sales Lab 2017
2	D. Shwabel, <i>Personal Branding 2.0 4 kroki do zbudowania osobistej marki</i> , Helion 2012
3	A. Jarczyński, <i>Etykieta w biznesie</i> , ONE 2010
4	D. Goleman, <i>Inteligencja emocjonalna</i> , Media Rodzina 2007

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	https://monikagawanowska.pl/
2	https://www.youtube.com/channel/UCo3OyAaSZsgvy8WljOA9WHw
3	https://www.youtube.com/user/SecondhandDandy
4	https://www.youtube.com/user/CzasGentlemanow

SYLABUS PRZEDMIOTU
Stosunki służbowe w służbach mundurowych

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 2)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr hab. A. Świerczewska-Gąsiorowska, prof. WSPiA

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	dr hab. A. Świerczewska-Gąsiorowska, prof. WSPiA	Egzamin ustny lub pisemny
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	15	5	30	50	2
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	5	30	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

	RAZEM	50	2
Wymagania wstępne			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	Prezentacja multimedialna, dyskusja
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w poszerzonym stopniu, specyfikę funkcjonowania organów, struktur instytucji i organizacji związanych z różnymi obszarami bezpieczeństwa, w tym ich uwarunkowań prawnych ze szczególnym uwzględnieniem stosunku służbowego jako szczególną postać stosunku administracyjnego, określanej jako stosunek prawny danej osoby do państwa, polegający na zatrudnieniu tej osoby w aparacie państwowym w celu wykonywania, za wynagrodzeniem, w sposób stały i ciągły funkcji państwowych, zwłaszcza czynności związanych bezpośrednio z realizacją władzy państwowej.	K_W05	P7S_WG
2	Zna i rozumie strukturę służby funkcjonariusza publicznego, która jest istotna w obszarze porządku publicznego, w tym rolę funkcjonariuszy w systemie bezpieczeństwa państwa, z praktycznym zastosowaniem tej wiedzy w zawodowej działalności tych podmiotów.	K_W06	P7S_WG
3	Potrafi formułować, rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa. Potrafi funkcjonować w organizacji hierarchicznej	K_U04	P7S_UW
4.	Potrafi samodzielnie planować i realizować proces uczenia się przez całe życie i inspirować innych do rozwoju osobistego i zawodowego w ramach prac zespołu mając świadomość roli nauk o bezpieczeństwie dla rozwoju jednostki i jej prawidłowego funkcjonowania w środowisku społecznym.	K_U10	P7S_UO P7S_UU
5	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi i mienia, ma poczucie misji, odznacza się rozwagą i dojrzałością w wykonywanych zadaniach. Jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz inicjowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad, jest gotów do podjęcia zadań na rzecz państwa polskiego.	K_K06	P7S_KO P7S_KR

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	Egzamin pisemny Od cyklu 2024/2025 egzamin ustny. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie ustnej lub pisemnej (pytania problemowe) na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-

Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Istota stosunku służbowego	1
2	Cechy służby	1
3	Zezwolenie na podjęcie dodatkowego zarobkowania przez funkcjonariusza	1
4	Nagrody motywacyjne	1
5	Dyspozycja przełożonego wynikająca z art. 37a Ustawy o Policji	1
6	Funkcjonowanie organizacji hierarchicznej	1
7	Podwładny	1
8	Przełożony	1
9	Droga służbowa	1
10	Postępowanie dyscyplinarne	2
11	Obrona w postępowaniu dyscyplinarnym	2
12	Postępowanie karne a postępowanie dyscyplinarne	2

Lp.	Literatura podstawowa
1	T. Kuczyński, Wybrane problemy orzecznictwa sądowniczo-administracyjnego w sprawach z zakresu stosunków służbowych, Zeszyty Naukowe Sądownictwa Administracyjnego, 2010/5-6, s. 249-266
2	T. Kuczyński, E. Mazurczak – Jasińska, J. Stelina, System Prawa Administracyjnego, Stosunek Służbowy, Tom 11
3	T. Kuczyński, Właściwość sądu administracyjnego w sprawach stosunków służbowych, Wrocław 2000,
4	Z. Zagórski, Grupy dyspozycyjno-mundurowe w toku transformacji. Struktura segmentacyjna a kondycja społeczeństwa Trzeciej Rzeczypospolitej [w:] T. Leczykiewicz, Z. Zagórski, Wojska i inne grupy dyspozycyjne w perspektywie socjologicznej, „Poglądy i Doświadczenia” 2000, wydanie specjalne

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	M. Fałdowski, Etos funkcjonariusza Policji Państwowej, Przegląd Policyjny, Nr 2 (126), s.91
2	Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 lipca 2024 r. III OSK 2805/22 Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 listopada 2023 r. III OSK 2806/21

SYLABUS PRZEDMIOTU
Prawno - traktatowy system bezpieczeństwa międzynarodowego

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 - 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 2)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr A. Stachelska

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	dr A. Stachelska	Zaliczenie na ocenę
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	10	0	15	25	1
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	10	0	15	25	1

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	10	0,4
Praca samodzielna	15	0,6

RAZEM	25	1
Wymagania wstępne		
Ogólna wiedza z zakresu bezpieczeństwa państwa		
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania		
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Prezentacja multimedialna, dyskusja
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie uwarunkowania ewolucji krajowych i międzynarodowych regulacji prawnych dotyczących ochrony praw i wolności człowieka. Rozumie konstytucyjne regulacje systemu bezpieczeństwa państwa w korelacji z prawami człowieka. Zna i rozumie zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa w tym bezpieczeństwa międzynarodowego.	K_W15	P7S_WG P7S_WK
2	Zna i rozumie dynamikę przestępczości, rodzaje i charakter współczesnych zagrożeń oraz zależności między nimi w zakresie bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego, w tym prawne instrumenty ich przeciwdziałania i zwalczania na poziomie zaawansowanym. Zna i rozumie zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa w tym bezpieczeństwa międzynarodowego.	K_W16	P7S_WG
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawcze w samodzielnie projektowanych prostych procesach badawczych oraz formułować proste problemy badawcze i weryfikować postawione hipotezy w aspekcie nauk o bezpieczeństwie oraz samodzielnie planować i ukierunkowywać zespół badawczy w tym zakresie.	K_U05	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do uznawania istoty nabytej wiedzy w rozstrzyganiu problemów poznawczych i praktycznych z obszaru nauk o bezpieczeństwie. Jest gotów do rozwiązywania skomplikowanych przypadków z udziałem ekspertów w sytuacji problemów z ich samodzielnym rozwiązaniem.	K_K02	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7 (kod składnika opisu)

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Zaliczenie pisemne na ocenę, test lub prezentacje określonego stanu faktycznego Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie prezentacji multimedialnej, dyskusji na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-

Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Definicje prawa międzynarodowego, zadania, funkcje	1
2	Cechy charakterystyczne prawa międzynarodowego	1
3	Prawo międzynarodowe a prawo wewnętrzne	1
4	Geneza prawa międzynarodowego w kontekście bezpieczeństwa (okres do I wojny światowej)	1
5	Geneza prawa międzynarodowego w kontekście bezpieczeństwa (okres od I wojny światowej)	1
6	Źródła prawa międzynarodowego – umowy	1
7	Źródła prawa międzynarodowego – prawo zwyczajowe i uchwały prawotwórcze (normatywne) organizacji międzynarodowych	1
8	Podstawowe informacje dotyczące organizacji międzynarodowych, struktura i funkcjonowanie Organizacji Narodów Zjednoczonych	1
9	Struktura i funkcjonowanie NATO oraz OBWE	1
10	Rozwiązywanie sporów międzynarodowych	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	W. Góralczyk, K. Karski, S. Sawicki, Prawo międzynarodowe publiczne w zarysie, Warszawa 2020
2	R. Bierzanek, J. Symonides, M. Balcerzak, M. Kałduński, Prawo międzynarodowe publiczne, Warszawa 2023
3	red. M. Gębska, H. Świeboda, L. Drab, Podstawy bezpieczeństwa międzynarodowego: wymiar pozamilitarny. Cz. 2, Warszawa 2020

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	A. Przyborowska-Klimczak, Bezpieczeństwo międzynarodowe, Teki Kom. Praw. – OL PAN, 2016, 153–165
2	K. Żukrowska, Model bezpieczeństwa międzynarodowego XXI w. od teorii do praktyki, Krakowskie Studia Międzynarodowe 2015 nr 1
3	J. Gryz, Państwo w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego, Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego, 8(2), 110–128

SYLABUS PRZEDMIOTU
Geopolityka bezpieczeństwa

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 2)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr hab. inż. T. Bąk, prof. WSPiA

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	dr hab. inż. T. Bąk, prof. WSPiA	Zaliczenie na ocenę
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	10	0	15	25	1
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	10	0	15	25	1

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	10	0,4
Praca samodzielna	15	0,6

RAZEM	25	1
Wymagania wstępne		
Ogólna wiedza w zakresie bezpieczeństwa państwa		
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania		
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Prezentacja multimedialna, dyskusja
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w pogłębionym zakresie geopolityczne teorie bezpieczeństwa, doktryny strategiczne, współczesne trendy oraz praktyczne mechanizmy kształtujące ład międzynarodowy w kontekście wyzwań bezpieczeństwa.	K_W04	P7S_WG
2	Zna i rozumie geopolityczne uwarunkowania kształtujące współczesne systemy bezpieczeństwa, w tym czynniki polityczne, gospodarcze, militarne i środowiskowe wpływające na zmianę strategii bezpieczeństwa w skali globalnej, regionalnej i lokalnej. Potrafi scharakteryzować rolę kluczowych instytucji międzynarodowych oraz mechanizmy ich współdziałania w obszarze bezpieczeństwa, a także ocenić ich praktyczne znaczenie w realizacji zadań z zakresu zarządzania bezpieczeństwem międzynarodowym	K_W10	P7S_WG
3	Potrafi zastosować wiedzę z zakresu geopolityki bezpieczeństwa do analizowania złożonych zagrożeń międzynarodowych oraz projektowania strategicznych rozwiązań w obszarze bezpieczeństwa narodowego i globalnego, uwzględniając uwarunkowania polityczne, gospodarcze i militarne.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi selekcjonować i weryfikować źródła informacji, przeprowadzać ich krytyczną analizę geopolityczną oraz tworzyć syntezy i rekomendacje strategiczne przydatne w praktyce zawodowej w obszarze bezpieczeństwa.	K_U02	P7S_UW
5	Jest gotów do podejmowania inicjatyw społecznych i zawodowych na rzecz bezpieczeństwa, w tym przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym oraz budowania świadomości geopolitycznej w społeczeństwie	K_K03	P7S_KO P7S_KR

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Zaliczenie pisemne na ocenę (SBS) Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pisemnej (pytania problemowe) na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-

Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Pojęcie i istota geopolityki	1
2	Koncepcje geopolityczne XX i XXI w.	1
3	Główni aktorzy geopolityki (imperia, mocarstwa, państwa, sojusze); pojęcie mocarstwowości - metody i techniki pomiaru - obrazki	1
4	Determinanty kształtujące geopolityczną mapę Świata (demografia, geografia, gospodarka, rozwój technologiczny, armia)	1
5	Geostrategia	1
6	Bezpieczeństwo – przypomnienie podstawowych zagadnień	1
7	Geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa Polski	1
8	Geopolityka a bezpieczeństwo wewnętrzne państw w Europie	1
9	Zagrożenia bezpieczeństwa	1
10	Charakterystyka wybranych konfliktów zbrojnych i sojuszy oddziałujących na bezpieczeństwo w Europie	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	B. Hołyst, Przeciwno życiu. T. 2, Determinanty społeczne i kulturowe, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2018
2	Przestępczość zorganizowana, E. W. Pływaczewski (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011
3	Magdalena Molendowska, Rafał Miernik, Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo: Adam Marszałek, 2020
4	Andrzej Podraza Paweł Potakowski Krzysztof Wiak, Cyberterroryzm zagrożeniem XXI wieku. Perspektywa politologiczna i prawna, Difin ISBN: 978-83-7641-902-2 2013

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Jakub Kowalewski, Marian Kowalewski, Zagrożenia informacji w cyberprzestrzeni, cyberterroryzm, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, 2017

SYLABUS PRZEDMIOTU
Problemy współczesnej kryminologii

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 2)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	prof. dr hab. E. Pływaczewski

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	prof. dr hab. E. Pływaczewski	Egzamin
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	15	0	60	75	3
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	0	60	75	3

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	15	0,6
Praca samodzielna	60	2,4

RAZEM	75	3
Wymagania wstępne		
Ogólna wiedza na temat problemów współczesnej kryminologii		
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania		
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Dyskusja, prezentacje multimedialne
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w pogłębionym zakresie miejsce i znaczenie różnych obszarów bezpieczeństwa w relacji do dziedziny nauk społecznych (problemów współczesnej kryminologii), w tym terminologię w zakresie nauk o bezpieczeństwie, ich źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych.	K_W01	P7S_WG
2	Zna i rozumie zasady społecznego działania prawa w zakresie bezpieczeństwa oraz problemów współczesnej kryminologii oraz rozumie rolę jednostki i procesy dokonujące się w strukturach społecznych w stopniu pogłębionym.	K_W02	P7S_WG
3	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawcze w samodzielnie projektowanych prostych procesach badawczych oraz formułować proste problemy badawcze i weryfikować postawione hipotezy w aspekcie nauk o bezpieczeństwie oraz samodzielnie planować i ukierunkowywać zespół badawczy w tym zakresie.	K_U05	P7S_UW P7S_UO
4.	Potrafi ocenić i wybrać adekwatne do określonej sytuacji narzędzia i środki służące wyeliminowaniu zagrożeń bezpieczeństwa z poszanowaniem praw człowieka i obywatela z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w działalności zawodowej. Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach inicjatyw obywatelskich na rzecz bezpieczeństwa.	K_U08	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, krytycznego i perspektywicznego myślenia w zakresie nabytej wiedzy z nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych jak i odbieranych treści w tym zakresie.	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Egzamin pisemny Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-

Klinika dydaktyczna	-
---------------------	---

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Kryminologia jako nauka	1
2	Relacje kryminologii z innymi naukami	1
3	Statystyki kryminalne	1
4	Ciemna liczba przestępstw	1
5	Ewolucja kryminologii na świecie	1
6	Kierunki i fazy rozwoju kryminologii	2
7	Rola Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie zapobiegania przestępstw	2
8	Deklaracja Milenijna Narodów Zjednoczonych	2
9	Światowe Stowarzyszenie Wiktymologii	2
10	Amerykańskie Stowarzyszenie Kryminologii	2

Lp.	Literatura podstawowa
1	B. Hołyst Kryminologia, Warszawa 2022
2	red. P. Chomczyński, P. Frąckowiak, D. Woźniakowska, Kryminologia: teoria i praktyka, Warszawa 2024
3	E. W. Pływaczewski, S. Redo, E. M. Guzik-Makaruk, K. Laskowska, W. Filipkowski, E. Glińska, E. Jurgielewicz-Delegacz, M. Perkowska, Kryminologia: stan i perspektywy rozwoju: z uwzględnieniem założeń Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, Warszawa 2019

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Red. E. W. Pływaczewski, D. Dajnowicz-Piesiecka, E. Jurgielewicz-Delegacz, Warszawa Prawo karne i kryminologia wobec kryzysów XXI wieku, Warszawa 2022
2	M. Goldschneider, Geografia przestępczości. Uwagi na temat przestrzennych analiz przestępczości przy wykorzystaniu technik cyfrowych, Archiwum Kryminologii 2010 XXXII 23-43

SYLABUS PRZEDMIOTU
Aktualne problemy prawa karnego

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I (semestr: 2)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	prof. dr hab. Z. Ćwiąkalski

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	prof. dr hab. Z. Ćwiąkalski	Egzamin SBS
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	20	5	100	125	5
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	20	5	100	125	5

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	25	1
Praca samodzielna	100	4

	RAZEM	125	5
Wymagania wstępne			
Ogólna wiedza na temat prawa karnego			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	Dyskusja, analiza przypadków
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie terminologię z zakresu prawa karnego, postępowania karnego oraz prawa wykroczeń, a także pozakodeksowego prawa karnego. Definiuje przestępstwo i rodzaje przestępstw, karę i inne środki reakcji karnej, potrafi wskazać różnicę pomiędzy przestępstwem, a wykroczeniem. Absolwent zna i rozumie miejsce prawa karnego w systemie prawa i jego relację w stosunku do innych dziedzin prawa.	K_W01	P7S_WG
2	Zna i rozumie przesłanki odpowiedzialności karnej osoby fizycznej oraz przesłanki odpowiedzialności podmiotu zbiorowego za czyny zabronione pod groźbą kary. Rozróżnia przypadki braku odpowiedzialności karnej ze względu na określone przesłanki.	K_W02	P7S_WG
3	Potrafi dokonać prawidłowej analizy zagadnienia/problemu z zakresu prawa karnego, tj. potrafi rozwiązać samodzielnie kasus, dokonując subsumpcji danego stanu faktycznego pod wskazaną przez siebie kwalifikację prawną oraz wskazuje alternatywne rozwiązania analizowanego zagadnienia z zakresu prawa karnego.	K_U05	P7S_UW P7S_UO
4.	Potrafi wyprowadzić odpowiednie wnioski z treści analizowanego aktu prawnego z zakresu prawa karnego. Absolwent potrafi zastosować w odniesieniu do różnych stanów faktycznych poszczególne elementy struktury przestępstwa oraz środki reakcji prawnokarnej. Absolwent potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach inicjatyw obywatelskich na rzecz bezpieczeństwa.	K_U08	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, krytycznego i perspektywicznego myślenia w zakresie nabytej wiedzy w obszarze prawa karnego i dyscyplin pokrewnych jak i odbieranych treści w tym zakresie.	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	Egzamin pisemny SBS Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.

Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Pojęcie przestępstwa i zasady odpowiedzialności za przestępstwo.	1
2	Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną.	2
3	Formy stadialne i postacie zjawiskowe.	1
4	Karalność przestępstw na gruncie Kodeksu karnego.	1
5	Wybrane przestępstwa przeciwko RP.	1
6	Wybrane przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu wu komunikacji.	1
7	Wybrane przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu/ czci i nietykalności cielesnej.	2
8	Wybrane przestępstwa przeciwko wolności/ wolności seksualnej i obyczajności	1
9	Wybrane przestępstwa przeciwko mieniu.	2
10	Wybrane przestępstwa urzędnicze.	1
11	Prawo karne, a prawo wykroczeń – wybrane wykroczenia przeciwko mieniu i przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.	1
12	Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.	1
13	Wybrane problemy prawa karnego międzynarodowego.	1
14	Odpowiedzialność karna nieletnich.	1
15	Część ogólna (uczestnicy procesu karnego, środki przymusu, dowody).	1,5
16	Przebieg postępowania (postępowanie przygotowawcze, sądowe i odwoławcze).	1,5

Lp.	Literatura podstawowa
1	V. Konarska-Wrzosek (red.), <i>Kodeks karny: komentarz</i> , wyd. IV, Warszawa 2023.
2	M. Królikowski, R. Zawłocki (red), <i>Kodeks karny. Tom II. Część szczególna. Komentarz do art. 117-221</i> , Warszawa 2023.
3	L. Gardocki, <i>Prawo karne</i> , Warszawa 2023.

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	J. Piórkowska-Flieger, T. Bojarski, A. Michalska-Warias, <i>Kodeks wykroczeń. Komentarz aktualizowany</i> , LEX/el. 2024.
2	V. Konarska-Wrzosek (red), <i>Wspieranie i resocjalizacja nieletnich. Komentarz</i> , Warszawa 2023.

SYLABUS PRZEDMIOTU
Prawo internetowe

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 3)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	mgr M. Czech – Osowicz

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	mgr M. Czech – Osowicz	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	10	0	15	25	1
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	10	0	15	25	1

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	10	0,4
Praca samodzielna	15	0,6

RAZEM	25	1
Wymagania wstępne		
Posiadanie wiedzy na temat funkcjonowania Internetu oraz informacji wirtualnej rzeczywistości.		
Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu prawa karnego i ochrony dóbr prawnych w prawie polskim.		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	Analiza przypadków, praca w grupach, dyskusja
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu tendencje rozwojowe cyberprzestępczości i problemy związane z procesami wykrywczymi tych przestępstw w korelacji z teoriami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa z zastosowaniem praktycznej wiedzy w działalności podmiotów odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo państwa.	K_W20	P7S_WG P7S_WK
2	Zna i rozumie zagadnienia obejmujące elementy różnych gałęzi prawa, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	K_W22	P7S_WK
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi dobierać i właściwie wykorzystywać metody oraz narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.	K_U03	P7S_UW
5	Jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, krytycznego i perspektywicznego myślenia w zakresie nabytej wiedzy z nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych jak i odbieranych treści w tym zakresie.	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	Zaliczenie na ocenę – test Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Zagadnienia wprowadzające, historia Internetu. Internet jako miejsce publiczne	1
2	Prawo polskie i europejskie dotyczące Internetu, kodeks unijnych praw internetowych	1
3	Odpowiedzialność karna za przestępstwa o charakterze seksualnym popełnione w Internecie	1
4	Przestępstwa związane z naruszeniem godności i innych dóbr osobistych popełnione za pośrednictwem sieci Internet	1,5
5	Pozostałe przestępstwa internetowe	1,5
6	Cyberterroryzm	0,5
7	Bankowość w sieci	1
8	Prawo autorskie i prawo prasowe w Internecie	1
9	Hazard w sieci	0,5
10	Ochrona konsumenta w sieci	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	A. Gryszczyńska i inni (red.), Hacking, CH Beck 2023
2	J. Hofmkl, Internet jako dobro wspólne, Warszawa 2009
3	P. Podrecki i inni (oprac. zbiorowe), Prawo Internetu, LexisNexis 2007
4	R. Golał, Internet: aspekty prawne, Warszawa 2003
5	Kodeks karny – wybrane zagadnienia części szczególnej
6	Kodeks unijnych praw internetowych

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	J. Chmielecka, Internet złych rzeczy, Wydawnictwo Pascal 2017
2	A. Niewęglowski i M. Chrzanowski (red.), Internet a prawo autorskie, Lublin 2016
3	Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 2509 z późn. zm.)
4	Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. prawo prasowe (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1914)
5	Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (j.t. Dz. U. z 2023 r., poz. 227)
6	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (j.t. Dz. U. z 2023 r., poz. 2488 z późn. zm.)
7	Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (j.t. Dz. U. z 2024 r., poz. 30 z późn. zm.)
8	Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (j.t. Dz. U. z 2023 r., poz. 2759 z późn. zm.)
9	Ustawa z dnia 17 lipca 2004 r. prawo telekomunikacyjne (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1907 z późn. zm.)

SYLABUS PRZEDMIOTU
Przestępczość ekonomiczna w Polsce

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 3)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr B. Kowalski

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Ćwiczenia	dr B. Kowalski	Egzamin SBS
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	20	5	100	125	5
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Pracownia praktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	20	5	100	125	5

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	25	1
Praca samodzielna	100	4
RAZEM	125	5

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z fenomenologii przestępczości
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	--
Konwersatorium	Analiza przypadków prawnych
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie charakter zadań podmiotów sektora rynkowego i organizacji pozarządowych oraz ich rolę we wspomaganiu państwa w obszarze bezpieczeństwa poprzez stosowanie podstawowych zasad i różnych form przedsiębiorczości.	K_W09	P7S_WG P7S_WK
2	Zna i rozumie etiologię przestępczości związanej z bezpieczeństwem ekonomicznym państwa w oparciu o wewnętrzne czynniki rozwoju i międzynarodowej współzależności ekonomicznej z uwzględnieniem zjawisk korupcyjnych i zastosowaniem wiedzy praktycznej w tym zakresie.	K_W19	P7S_WG P7S_WK
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi formułować, rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.	K_U04	P7S_UW
5	Jest gotów do uznawania istoty nabytej wiedzy w rozstrzyganiu problemów poznawczych i praktycznych z obszaru nauk o bezpieczeństwie. Jest gotów do rozwiązywania skomplikowanych przypadków z udziałem ekspertów w sytuacji problemów z ich samodzielnym rozwiązaniem.	K_K02	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	Egzamin pisemny SBS Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Przestępczość ekonomiczna – zdefiniowanie zjawiska, wielość koncepcji teoretycznych.	1
2	Pojęcie i cechy przestępstwa gospodarczego. Źródła przestępstw gospodarczych.	1
3	Typologia przestępstw gospodarczych. Czynniki kryminogenne przestępczości gospodarczej.	1
4	Podział sprawców przestępstw gospodarczych. Podmiot przestępstwa gospodarczego (rodzaje podmiotów, odpowiedzialność karna osobista, zastępcza, podmiotu zbiorowego).	1
5	Strona przedmiotowa przestępstwa gospodarczego. Niegospodarność jako cecha przestępstwa gospodarczego.	1
6	Przestępstwo nadużycia zaufania (w tym dozwolone ryzyko, ryzyko nowatorskie i ryzyko zwykłe).	1
7	Przestępstwa przeciwko oznaczeniom produktów.	1
8	Zwalczanie nieuczciwej konkurencji.	1
9	Przestępczość podatkowa, w szczególności dotycząca podatku od towarów i usług.	1
10	Karuzele podatkowe i mechanizmy ich zapobiegania.	1
11	Przestępczość akcyzowa.	1
12	Przestępczość na rynku kapitałowym.	1
13	Przestępczość bankowa.	1
14	Piramidy finansowe.	1
15	Przestępczość ubezpieczeniowa.	1
16	Pranie pieniędzy pochodzących z przestępstw gospodarczych	1
17	Przestępstwa przeciwko środowisku, w tym chronionym dzikim gatunkom zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem.	1
18	Przestępczość farmaceutyczna.	1
19	Przestępstwa prowadzenia nieuprawnionej działalności gospodarczej.	1
20	Przestępczość na szkodę interesów finansowych UE i RP.	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	R. Zawłocki (red.), <i>Prawo karne gospodarcze</i> t 10, System prawa handlowego, C.H. Beck 2018.
2	J. Duży, <i>Zorganizowana przestępczość podatkowa w Polsce. Zwalczanie przestępnego nadużycia mechanizmów podatków VAT i akcyzowego</i> , Warszawa 2013.
3	Program przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej na lata 2015-2020, Warszawa 2015.
4	L. Wilk, <i>Przestępczość gospodarcza - pojęcie, przyczyny, sprawcy</i> , Edukacja Prawnicza - nr 10/2012.

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	A. Mucha, <i>Struktura przestępstwa gospodarczego oraz okoliczności wyłączające bezprawność czynu w prawie karnym gospodarczym: analiza teoretyczna i dogmatyczna</i> , Warszawa 2013.
2	P. Łabuz, I. Malinowska, M. Michalski (red.), <i>Przestępczość gospodarcza. System zwalczania</i> , Warszawa 2020.

SYLABUS PRZEDMIOTU

Zwalczanie terroryzmu

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 3)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr hab. inż. – T. Bąk, prof. WSPiA

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	dr hab. inż. – T. Bąk, prof. WSPiA	Egzamin pisemny SBS lub ustny
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	20	5	100	125	5
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	20	5	100	125	5

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	25	1
Praca samodzielna	100	4

	RAZEM	125	5
Wymagania wstępne			
Ogólna wiedza na temat bezpieczeństwa państwa			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	Dyskusja, prezentacje multimedialne Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie współczesne zagrożenia terrorystyczne, w tym ich formy dynamikę rozwoju oraz powiązania z przestępczością zorganizowaną. Posiada zaawansowaną wiedzę na temat prawnych i operacyjnych instrumentów przeciwdziałania terroryzmowi stosowanych przez służby specjalne i instytucje bezpieczeństwa na poziomie krajowym i międzynarodowym oraz potrafi zastosować tę wiedzę w praktyce zawodowej.	K_W16	P7S_WG
2	Zna i rozumie współczesne tendencje rozwoju terroryzmu oraz cyberterroryzmu, w tym ich ekonomiczne i prawne aspekty zwalczania. Posiada pogłębioną wiedzę na temat występujących form ekstremizmu i radykalizmu oraz potrafi praktycznie wykorzystać tę wiedzę w działalności zawodowej służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.	K_W17	P7S_WG P7S_WK
3	Potrafi identyfikować, analizować i rozwiązywać problemy bezpieczeństwa oraz realizować zadania operacyjne charakterystyczne dla służb specjalnych, sił bezpieczeństwa i instytucji odpowiedzialnych za ochronę państwa, wykorzystując przy tym specjalistyczną wiedzę i aktualne procedury bezpieczeństwa	K_U04	P7S_UW
4.	Potrafi analizować sytuacje zagrożeń bezpieczeństwa, dobierać i stosować odpowiednie środki zaradcze z poszanowaniem praw człowieka oraz zasad praworządności, a także efektywnie wykorzystywać posiadaną wiedzę w praktyce zawodowej, w tym współpracować w zespołach interdyscyplinarnych i angażować się w inicjatywy obywatelskie na rzecz bezpieczeństwa publicznego.	K_U08	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi i mienia; ma poczucie misji, odznacza się rozważą i dojrzałością w wykonywanych zadaniach. Jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz inicjowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad	K_K06	P7S_KO P7S_KR

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-

Konwersatorium	Egzamin SBS lub ustny Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie ustnej (pytania problemowe) lub pisemnej (pytania problemowe) na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Podstawowe pojęcia i definicje związane z terroryzmem.	1
2	Akt terrorystyczny, terror kryminalny.	1
3	Historia terroryzmu.	1
4	Idee terroryzmu i strategię działalności terrorystycznej	1
5	Finansowanie terroryzmu	1
6	Terroryzm międzynarodowy	1
7	Systemy zwalczania terroryzmu wybranych państw Unii Europejskiej	1
8	Prawne aspekty zwalczania terroryzmu.	1
9	Struktury państwowe (wybranych krajów) odpowiedzialne za zwalczanie terroryzmu	1
10	Zwalczanie terroryzmu w misjach NATO	1
11	Organizacje terrorystyczne XX i XXI wieku	1
12	Determinanty terroryzmu	1
13	Jihad – jako koncepcja koraniczna oraz hasło terrorystów	1
14	Sylwetki najważniejszych terrorystów XXI wieku	1
15	Rodzaje zamachów terrorystycznych	1
16	Cyberterroryzm, bioterroryzm, terroryzm chemiczny i jądrowy	1
17	Działania ratownicze po zamachu terrorystycznym	1
18	Organizacje międzynarodowe w zwalczaniu terroryzmu	1
19	Zasadnicze kierunki działalności antyterrorystycznej	1
20	Najważniejsze jednostki kontrterrorystyczne w Polsce i Europie	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	Liedel K. (2010). Zwalczanie terroryzmu międzynarodowego w polskiej polityce bezpieczeństwa, Warszawa: Difin
2	Marszałek M., Limanowski J.T. (2014). Zwalczanie terroryzmu. Warszawa: AON
3	Bąk T. (2011). Oblicza terroryzmu. Kraków-Rzeszów-Zamość: Konsorcium Akademickie
4	Aleksandrowicz, T. (2015). Terroryzm międzynarodowy. Warszawa: Difin.
5	Dietl W. i inni. (2009) Terroryzm. PWN
6	Pod red. Jałoszyńskiego K., Wiśniewskiego B. (2012) Rola środków masowego przekazu w przeciwdziałaniu terroryzmowi i w walce z nim., WSPol

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Hołyst, B. (2009). Wojna z terroryzmem w XXI w. Szcztyno: WSPol
2	Liedel, K. (2010). Terroryzm w medialnym obrazie świata. Warszawa: TRIO

SYLABUS PRZEDMIOTU
Taktyka i nowoczesne techniki śledcze

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 3)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	mgr Piotr Stępka

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	mgr Piotr Stępka, mgr A. Myrda	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	15	5	20	50	2
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	5	20	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

	RAZEM	50	2
Wymagania wstępne			
Ogólna wiedza na temat bezpieczeństwa państwa			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	Dyskusja, studia przypadków, symulatory VR, laboratorium kryminalistyczne, oprogramowanie eksperckie Indywidualna ocena stopnia opanowania wiedzy podczas wystąpień i ocena merytoryczna prezentacji multimedialnej prezentowanej w czasie ćwiczeń. Pomaga dobierać prowadzącemu przedmiot i narzędzia, odpowiednio dla specyfiki zespołu uczącego się, i efektywnie poprowadzić proces kształcenia w ramach danego przedmiotu, a także dokonać obiektywnej oceny końcowej studenta. Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu umiejętności prowadzona jest na podstawie opracowań i wystąpień pisemnych, prezentacji multimedialnych oraz umiejętności argumentacji swojego stanowiska.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie główne tendencje w rozwoju przestępczości zorganizowanej, w oparciu o pogłębioną wiedzę w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii stosowanych w procesach wykrywczych przestępstw także z zastosowaniem wiedzy praktycznej z tego obszaru.	K_W18	P7S_WG
2	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu tendencje rozwojowe cyberprzestępczości i problemy związane z procesami wykrywczymi tych przestępstw w korelacji z teoriami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa z zastosowaniem praktycznej wiedzy w działalności podmiotów odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo państwa.	K_W20	P7S_WG P7S_WK
3	Potrafi ocenić i wybrać adekwatne do określonej sytuacji narzędzia i środki służące wyeliminowaniu zagrożeń bezpieczeństwa z poszanowaniem praw człowieka i obywatela z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w działalności zawodowej. Potrafi współdziałać z innymi osobom	K_U08	P7S_UW P7S_UO
4.	Potrafi prowadzić rozmowy i wywiad środowiskowy, wykorzystać wiedzę i umiejętności praktyczne do prowadzenia przesłuchań i innych czynności procesowych w ramach działalności zawodowej. Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować w nich wiodącą rolę oraz dobierać takie narzędzia autoprezentacji i komunikowania się, które zwiększają skuteczność jego działań w relacjach interpersonalnych oraz właściwie reagować na zachowanie się ludzi w sytuacjach trudnych.	K_U09	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo ludzi i mienia; ma poczucie misji, odznacza się rozumą i dojrzałością w wykonywanych zadaniach. Jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz inicjowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad.	K_K06	P7S_KO P7S_KR

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
--------------	--

Wykład	-
Konwersatorium	Zaliczenie na ocenę – zaliczenie ustne Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie ustnej (pytania problemowe) na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Taktyka kryminalistyczna jako kluczowy dział współczesnej kryminalistyki, obejmujący metody i strategie stosowane w procesie śledczym.	1
2	Omówienie różnych rodzajów czynności, takich jak przesłuchania, konfrontacje oraz techniki prowadzenia okazań osób i rzeczy	2
3	Naczelne zasady, które kierują działaniami śledczymi, w tym zasada legalności, zasada proporcjonalności i zasada efektywności	1
4	Rola taktyki w procesie wykrywczym, w tym identyfikacja sprawców, zabezpieczanie dowodów oraz ochrona świadków	1
5	Naczelne zasady, które kierują działaniami śledczymi, w tym zasada legalności, zasada proporcjonalności i zasada efektywności a wprowadzenie nowoczesnych technologii w kryminalistyce, takich jak analiza DNA, cyfrowa analiza śladów, oraz wykorzystanie dronów i robotów w badaniach miejsca zdarzenia	1
6	Zastosowanie naukowych metod w kryminalistyce, w tym techniki identyfikacji śladów kryminalistycznych oraz ekspertyzy kryminalistyczne	1
7	Najnowsze rozwiązania organizacyjne i techniczne wspomagające proces śledczy.	1
8	Standardy jakości badań eksperckich oraz kompetencje funkcjonariuszy i pracowników laboratoriów kryminalistycznych	1
9	Przykłady zastosowania nowoczesnych technik śledczych w rzeczywistych przypadkach. w badania miejsca zdarzenia, analiza śladów oraz identyfikacja sprawców	1
10	Przesłuchanie podejrzanego, konfrontacja wyjaśnień współpodejrzanych a nowoczesne techniki śledcze	1
11	Oględziny miejsca zdarzenia a analiza kryminalna - znaczenie nowych technik śledczych ich plusy i minusy	1
12	Przekształcanie materiału operacyjnego w materiał procesowy – taktyka procesowa i operacyjna	1
13	Priorytet czynności procesowych nad operacyjnymi i operacyjnych nad procesowymi w przypadku zbrodni zabójstwa – analiza taktyk ich rodzaje i znaczenie w procesie wykrywczym	1
14	Taktyki i nowoczesne techniki śledcze wykorzystywane w poszczególnych krajach na świecie	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	Kryminalistyka: Zarys systemu - Tadeusz Hanausek, 1998, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis.
2	"Technika kryminalistyczna" - Jan Sehn, 2010, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis
3	"Technika i taktyka kryminalistyczna" - Marek Skwarcow, Janusz Skosolas, 2018, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	"Niewykryte przestępstwa sprzed lat, nowoczesne narzędzia techniki kryminalistycznej" - Magdalena Zubańska, Przemysław Knut, 2018, Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie

SYLABUS PRZEDMIOTU
Socjologiczne determinanty przestępczości

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 3)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	Dr H. Kawalec

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	Dr H. Kawalec	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	15	0	60	75	3
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	0	60	75	3

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	15	0,6
Praca samodzielna	60	2,4

	RAZEM	75	3
Wymagania wstępne			
Ogólna wiedza na temat socjologicznych aspektów przestępczości			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	Dyskusja, prezentacje multimedialne, debata
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w pogłębionym zakresie miejsce i znaczenie różnych obszarów bezpieczeństwa w relacji do dziedziny nauk społecznych (socjologii), w tym terminologię w zakresie nauk o bezpieczeństwie, ich źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych - socjologii.	K_W01	P7S_WG
2	Zna i rozumie zasady społecznego działania prawa w zakresie bezpieczeństwa oraz socjologicznych determinantów przestępczości oraz rozumie rolę jednostki i procesy dokonujące się w strukturach społecznych w stopniu pogłębionym.	K_W02	P7S_WG
3	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawcze w samodzielnie projektowanych prostych procesach badawczych oraz formułować proste problemy badawcze i weryfikować postawione hipotezy w aspekcie nauk o bezpieczeństwie i socjologii oraz samodzielnie planować i ukierunkowywać zespół badawczy w tym zakresie.	K_U05	P7S_UW P7S_UO
4.	Potrafi ocenić i wybrać adekwatne do określonej sytuacji narzędzia i środki służące wyeliminowaniu zagrożeń bezpieczeństwa z poszanowaniem praw człowieka i obywatela z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w działalności zawodowej. Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach inicjatyw obywatelskich na rzecz bezpieczeństwa.	K_U08	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, krytycznego i perspektywicznego myślenia w zakresie nabytej wiedzy z nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych (socjologii) jak i odbieranych treści w tym zakresie.	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	Zaliczenie na ocenę Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-

Klinika dydaktyczna	-
---------------------	---

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Teoria napięcia (strain theory) Roberta Mertona we współczesnej analizie przestępczości ekonomicznej.	2
2	Rola kapitału społecznego (zaufania i sieci społecznych) w prewencji przestępczości lokalnej. Studium przypadku wybranej dzielnicy/miasta.	2
3	Stygmatyzacja przestrzenna a poziom bezpieczeństwa. Czy „złe dzielnice” stają się złe przez etykietę?	2
4	Socjologiczne uwarunkowania zjawiska „przestępczości z nienawiści” (hate crime) w Polsce w XXI wieku.	2
5	Przestępczość zorganizowana a kultura ubóstwa i wykluczenia.	2
6	Wpływ migracji i wielokulturowości na statystyki i percepcję przestępczości - wyzwanie dla polityki bezpieczeństwa państwa.	2
7	Neutralizacja poczucia winy - jak przestępcy racjonalizują swoje czyny? Analiza technik neutralizacji Sykesa i Matzy.	2
8	Płeć jako determinanta przestępczości. Socjologiczne wyjaśnienia różnic w przestępczości kobiet i mężczyzn.	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	L. Milan, <i>Socjologiczne uwarunkowania przestępczości: Skrypt</i> , Wydawnictwo GSW, Gdańsk 2021
2	D. Dajnowicz-Piesiecka, E. Jurgielewicz-Delegacz, E. W. Pływaczewski, <i>Przestępczość XXI wieku. Szanse i wyzwania dla kryminologii</i> , Wydawnictwo: Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2020
3	Z. Kukuła <i>Przestępczość socjalna z perspektywy prawa karnego i kryminologii</i> Difin Warszawa 2016

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	A. Siemaszko <i>Społeczna geneza przestępczości</i> , PWN Warszawa 1979

SYLABUS PRZEDMIOTU
Korupcja i jej przeciwdziałanie

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 4)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	mgr J. Rybczak

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	mgr J. Rybczak	Egzamin ustny
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	15	5	30	50	2
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	5	30	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

	RAZEM	50	2
Wymagania wstępne			
Ogólna wiedza w zakresie prawa karnego			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Analiza regulacji prawnych
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w poszerzonym stopniu specyfikę funkcjonowania organów, struktur instytucji i organizacji związanych z różnymi obszarami bezpieczeństwa, w tym ich uwarunkowań prawnych, w zakresie w jakim uczestniczą one w przeciwdziałaniu i zwalczaniu korupcji.	K_W05	P7S_WG
2	Zna i rozumie etiologię przestępczości związanej z bezpieczeństwem ekonomicznym państwa w oparciu o wewnętrzne czynniki rozwoju i międzynarodowej współzależności ekonomicznej z uwzględnieniem zjawisk korupcyjnych i zastosowaniem wiedzy praktycznej w tym zakresie, w tym przyczyny zna i rozumie i skutki korupcji.	K_W19	P7S_WG P7S_WK
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej, w tym planować działania z zakresu profilaktyki antykorupcyjnej z uwzględnieniem specyfiki środowiska zawodowego.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi formułować, rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa, w szczególności ocenić czy określone zachowania o charakterze korupcyjnym stanowią przestępstwo oraz zaproponować czynności procesowe i pozaprocessowe za pomocą, których można efektywnie wykrywać takie przestępstwa i pociągać ich sprawców do odpowiedzialności karnej.	K_U04	P7S_UW
5	Jest gotów do wypełniania określonych ról społecznych na rzecz szeroko pojętego bezpieczeństwa oraz inicjowania i organizowania działań obywatelskich, jak również ekonomicznych w tym zapobiegających przestępczości i patologiom społecznym, w tym w szczególności uczestniczyć w inicjatywach i przedsięwzięciach związanych z przeciwdziałaniem korupcji.	K_K03	P7S_KO P7S_KR

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Egzamin ustny Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie ustnej (pytania problemowe) na zakończenie

	procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba godzin
1	Definicje korupcji	0,5
2	Historia korupcji i jej zwalczania	0,5
3	Przyczyny i skutki korupcji	2
4	Obszary korupcji	2
5	Międzynarodowe regulacje dot. przeciwdziałania i zwalczania korupcji	1
6	Prewencja korupcji	1
7	Strategia walki z korupcją w Polsce	1
8	Organy odpowiedzialne za zwalczanie korupcji	1
9	Kryminalizacja zachowań korupcyjnych w polskim prawie karnym	3
10	Pozaprosesowe metody walki z korupcją	2
11	Postępowanie karne w sprawach o przestępstwa korupcyjne	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	J. Bil, <i>Zjawisko korupcji. Rozpoznawanie, zapobieganie, zwalczanie</i> , Warszawa 2018
2	J. Potulski, M. Skwarcow, <i>Aktywna walka z korupcją. Aspekty procesowe i materialne</i> , Gdańsk 2020.
3	https://cba.gov.pl/
4	https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2021/K_151_21.PDF
5	https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/konwencja-narodow-zjednoczonych-przeciwko-korupcji
6	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20061040708
7	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU19971060679
8	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20240000928
9	https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20101270857/U/D20100857Lj.pdf

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	J. Borusowski, <i>Społeczno-kulturowe uwarunkowania korupcji</i> , Tychy 2006
2	F. Fukuyama, <i>Ład polityczny i polityczny regres. Od rewolucji przemysłowej do globalizacji demokracji</i> , tłum. J. Pyka, Poznań 2015
3	C. Nowak, <i>Korupcja w polskim prawie karnym na tle uregulowań międzynarodowych</i> , Warszawa 2008

SYLABUS PRZEDMIOTU

Cyberbezpieczeństwo

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 4)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr B. Kowalski

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	dr B. Kowalski	Egzamin SBS
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	15	5	80	100	4
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	5	80	100	4

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	80	3,2
RAZEM	100	4

--

Wymagania wstępne
Znajomość podstaw prawa karnego materialnego
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Analiza aktów prawnych
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie dynamikę cyberprzestępczości, rodzaje i charakter współczesnych zagrożeń oraz zależności między nimi w zakresie bezpieczeństwa krajowego i międzynarodowego, w tym prawne instrumenty ich przeciwdziałania i zwalczania na poziomie zaawansowanym. Zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności podmiotów odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo państwa.	K_W16	P7S_WG
2	Zna i rozumie główne tendencje rozwoju terroryzmu i cyberterroryzmu na świecie, formy jego zwalczania w aspekcie ekonomicznym i prawnym. Ma pogłębioną wiedzę na temat współcześnie występujących ekstremizmów i radykalizmów, z praktycznym wykorzystaniem tej wiedzy w działalności zawodowej służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.	K_W17	P7S_WG P7S_WK
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawcze w samodzielnie projektowanych prostych procesach badawczych oraz formułować proste problemy badawcze i weryfikować postawione hipotezy w aspekcie nauk o bezpieczeństwie oraz samodzielnie planować i ukierunkowywać zespół badawczy w tym zakresie.	K_U05	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, krytycznego i perspektywicznego myślenia w zakresie nabytej wiedzy z nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych jak i odbieranych treści w tym zakresie.	K_K01	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	Egzamin SBS Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-

Lp.	Wykład - treści programowe:	Liczba
-----	-----------------------------	--------

		godzin
1	Wprowadzenie do tematyki cyberbezpieczeństwa.	1
2	Źródła i rodzaje zagrożeń cyberbezpieczeństwa.	1
3	Podstawowe własności bezpieczeństwa informacji.	1
4	Cyberbezpieczeństwo firmy/instytucji - polityka bezpieczeństwa.	1
5	Pojęcie i systematyka cyberprzestępstw.	1
6	Programy i doktryny ochrony cyberbezpieczeństwa RP.	1
7	Sztuczna inteligencja – oczekiwane korzyści i potencjalne zagrożenia.	1
8	Założenia ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.	1
9	Obowiązki podmiotów publicznych wynikające z ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.	1
10	Operator kluczowy – identyfikacja, rejestracja i obowiązki.	1
11	Kryptowaluty jako nowy element wirtualnych inwestycji i rozliczeń.	1
12	Walka informacyjna, fake news i postprawda.	1
13	Cyberchoroby i cyberuzależnienia.	1
14	Polityka cyberbezpieczeństwa w UE.	1
15	Cyberterroryzm.	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	M. Siwicki, <i>Cyberprzestępczość</i> , C.H.Beck 2013.
2	J. Kosiński, <i>Paradygmaty cyberprzestępczości</i> , Difin 2015.
3	C. Banasiński, <i>Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu</i> , Warszawa 2018.

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	M. Kowalczyk, <i>Cyfrowe państwo. Uwarunkowania i perspektywy</i> , Warszawa 2019
2	K. Linderman, <i>Bezpieczeństwo informacyjne</i> , Warszawa 2017.

SYLABUS PRZEDMIOTU
Zarządzanie bezpieczeństwem granic UE

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 4)
język przedmiotu:	Polski/Angielski
koordynator przedmiotu:	mgr D. Tracz

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	mgr D. Tracz	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	15	5	30	50	2
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	5	30	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

	RAZEM	50	2
Wymagania wstępne			
Ogólna wiedza na temat bezpieczeństwa państwa			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	Dyskusja, prezentacje multimedialne, analiza aktów prawnych
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie metodologiczne uwarunkowania badań nad bezpieczeństwem w zakresie bezpieczeństwa granicy państwowej i granicy UE. Rozumie problem ich złożoności i wieloaspektowości. Zna i rozumie zastosowanie złożonych teorii do wyjaśniania badanych zjawisk z obszaru bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa granicy UE.	K_W03	P7S_WG
2	Zna i rozumie w poszerzonym stopniu czynniki wpływające na zmiany w sposobach i formach zapewniania bezpieczeństwa państwa w różnych obszarach (obszar bezpieczeństwa granicznego) oraz jego uwarunkowania w skali globalnej, regionalnej i lokalnej. Charakteryzuje instytucje międzynarodowe (np. FRONTEX) i dostępne mechanizmy współpracy w strukturach tych instytucji. Rozumie ich znaczenie w ramach zastosowań praktycznych związanych z realizacją ustawowych zadań przez te podmioty.	K_W10	P7S_WG
3	Potrafi formułować, rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa w szczególności Straży Granicznej.	K_U04	P7S_UW
4.	Potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne z zakresu bezpieczeństwa państwa (bezpieczeństwo granic państwa) z perspektywy różnych grup społecznych, potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do interpretacji współczesnych zjawisk społecznych z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz prowadzić debaty w tym zakresie.	K_U06	P7S_UW P7S_UK
5	Jest gotów do twórczego działania w zakresie inicjatyw społecznych z obszaru bezpieczeństwa lokalnego, regionalnego i globalnego z wykorzystaniem myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	K_K04	P7S_KO

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	Zaliczenie na ocenę – zaliczenie pisemne Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności. Warunkiem przystąpienia do zaliczenia pisemnego przedmiotu jest uzyskanie przez Studenta zaświadczenia o ukończeniu kursu języka angielskiego na poziomie co najmniej B2+ na platformie językowej eTutor nawiązujących do efektów uczenia się języka obcego nowożytnego, tj.: KU07, dostępnej dla Studentów

	WSPiA Rzeszowskiej Szkoły Wyższej. Student może być zwolniony z obowiązku ukończenia kursu w przypadku udokumentowania uzyskania poziomu znajomości języka angielskiego na poziomie co najmniej B2+ w innej formie, która będzie indywidualnie rozpatrywana przez Centrum Językowe.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Analiza aktualnej sytuacji geopolitycznej świata.	1
2	Bezpieczeństwo geopolityczne - zadania służb odpowiedzialnych za kontrole graniczne.	1
3	System ochrony wewnętrznych i zewnętrznych granic UE zgodny z działaniami UE i SCHENGEN.	1
4	Podstawowe założenia obowiązującej Ustawy w sprawie ograniczenia prawa do azylu.	1
5	Kodeks graniczny Schengen - definicje, podział granic na zewnętrzne i wewnętrzne oraz regulacje dotyczące ich ochrony i wspólnych działań.	1
6	Bezpieczeństwo Unii Europejskiej w tym państw tzw. Układu z Schengen w zakresie polityki wizowej.	1
7	Ochrona i kontrola granic jako element polityki bezpieczeństwa granic UE.	1
8	Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna – powstanie i aktualne zadania i wyzwania.	1
9	System wymiany informacji w ramach SIS i innych wielkoskalowych systemów informacyjnych UE.	1
10	Straż Graniczna – charakter i aktualne zadania w zakresie krajowym.	1
11	Straż Graniczna – charakter i aktualne zadania w zakresie międzynarodowym.	1
12	Strategia działań i zaangażowania finansowego, poszczególnych państw członkowskich.	1
13	Strategia działań i zaangażowania, osobowego poszczególnych państw członkowskich.	1
14	Współdziałanie sił zbrojnych z formacjami granicznymi państw członkowskich w ochronie granic zewnętrznych UE.	1
15	Najnowocześniejsze technologie służące kontroli i ochronie granic UE.	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	Sytuacja geopolityczna Polski po przemianach ustrojowych i wstąpieniu do Unii Europejskiej-S tudia Europejskie, 1/2011
2	Szachoń-Pszenny, A. (2018). Granice strefy Schengen a granice Unii Europejskiej – uwarunkowania normatywne. Pogranicze. Polish Borderlands Studies, t. 6, nr 1, s. 51-75.
3	Radosław Kołatek <i>Zmiana systemu ochrony wschodniej granicy Polski po akcesji do UE i strefy Schengen</i> Kwartalnik Prawa Publicznego 11/1/2, 37-76 2011
4	Trubalska, J., <i>Wielowymiarowe zarządzanie granicami zewnętrznymi Unii Europejskiej</i> , Przegląd Geopolityczny, 19, 2017, s. 104-113.
5	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady [UE] 1052/2013 z 22.10.2013 r. ustanawiające Europejski System Nadzoru Granicznego (EUROSUR), Dz.U. [UE] Nr L. 2013.295.11.

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	JAK BEZPIECZNIE PRZEKRACZAĆ GRANICE? PORADNIK opracowanie zbiorowe Komendy Głównej Straży Granicznej Stan prawny - maj 2014 r. WARSZAWA 2014

2	Balawajder, G. (2018). Instytucjonalny wymiar ochrony granic zewnętrznych Unii Europejskiej w kontekście bezpieczeństwa państw członkowskich. Pogranicze. Polish Borderlands Studies, t. 6, nr 1, s. 77-101.
3	GRZEGORZ BALAWAJDER Uniwersytet Opolski Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) i jej rola w kontekście współczesnego kryzysu migracyjnego.

SYLABUS PRZEDMIOTU
Stosowanie prawa

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 4)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr P. Zaborniak

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	dr P. Zaborniak	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	12	8	30	50	2
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	12	8	30	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

RAZEM	50	2
Wymagania wstępne		
Znajomość kardynalnych pojęć z zakresu prawoznawstwa, podstawowych przepisów proceduralnych z zakresu postępowania administracyjnego, karnego i cywilnego.		
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	Analiza aktów prawnych, studia przypadków
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w pogłębionym zakresie miejsce i znaczenie różnych obszarów bezpieczeństwa w relacji do dziedziny nauk społecznych, w tym terminologię w zakresie nauk o bezpieczeństwie, ich źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych. Ma poszerzoną wiedzę o zjawiskach społecznych i gospodarczych determinujących stosowanie prawa.	K_W01	P7S_WG
2	Zna i rozumie zasady społecznego działania prawa w zakresie bezpieczeństwa oraz rozumie rolę jednostki i procesy dokonujące się w strukturach społecznych w stopniu pogłębionym. Zna w pogłębionym stopniu zasady i instytucje prawa procesowego.	K_W02	P7S_WG
3	Potrafi poprawnie wykorzystywać posiadaną wiedzę dotyczącą poszczególnych rodzajów bezpieczeństwa do formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie bezpieczeństwa, także w ramach działalności zawodowej. Potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu prawa i powiązanych z nim dyscyplin w rozwiązywaniu problemów prawnych.	K_U01	P7S_UW
4.	Potrafi ocenić i wybrać adekwatne do określonej sytuacji narzędzia i środki służące wyeliminowaniu zagrożeń bezpieczeństwa z poszanowaniem praw człowieka i obywatela z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w działalności zawodowej. Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach inicjatyw obywatelskich na rzecz bezpieczeństwa. Potrafi prawidłowo dokonać obserwacji i interpretacji zjawisk społecznych i analizować ich powiązania z różnymi obszarami działalności prawnej.	K_U08	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do uznawania istoty nabytej wiedzy w rozstrzyganiu problemów poznawczych i praktycznych z obszaru nauk o bezpieczeństwie. Jest gotów do rozwiązywania skomplikowanych przypadków z udziałem ekspertów w sytuacji problemów z ich samodzielnym rozwiązaniem. Kompetentnie stosuje prawo w działalności zawodowej.	K_K02	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	Zaliczenie na ocenę pisemne, pytania problemowe, test jednokrotnego wyboru. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.

	Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest w formie pytań testowych lub pytań problemowych na zakończenie procesu kształcenia z przedmiotu. Służy ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, zaliczanych do wiedzy i umiejętności.
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Pojęcie i typy stosowania prawa	1
2	Model decyzyjny stosowania prawa	1
3	Ustalanie stanu faktycznego sprawy	1
4	Pojęcie i struktura systemu prawa	1
5	Typy systemów prawa	1
6	Spójność systemu prawa	1
7	Zupełność systemu prawa	1
8	Język prawny i język prawniczy	1
9	Pojęcie wykładni prawa	2
10	Rodzaje wykładni	2

Lp.	Literatura podstawowa
1	M. Holzer, J. Łukasiewicz, K. Eckhardt, K. Zagulak. Podstawowe zagadnienia tworzenia i stosowania prawa Wyd.5 zm. - Przemysł 2002.
2	L. Leszczyński A. Korybski Stanowienie i stosowanie prawa. Elementy teorii, Warszawa 2021.
3	L. Leszczyński. Podejmowanie decyzji prawnych: tworzenie i stosowanie prawa, Zamość 2003.
4	L. Leszczyński, Zagadnienia teorii stosowania prawa: doktryna i tezy orzecznictwa., Kraków 2004.

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	J. Wróblewski, Sądowe stosowanie prawa, Warszawa 1988.
2	J. Oniszczyk, Stosowanie prawa: wybrane zagadnienia, Warszawa 2000.
3	M. Jaśkowska Charakterystyczne cechy stosowania prawa administracyjnego (w:) Administracja publiczna u progu XXI wieku: prace dedykowane prof. zw. dr. hab. Janowi Szreniawskiemu z okazji Jubileuszu 45-lecia pracy naukowej, Przemysł 2000.
4	W. Dziędziak, B. Liżewski red. Zagadnienia stosowania prawa: perspektywa teoretyczna i dogmatyczna, Lublin 2015.

SYLABUS PRZEDMIOTU
Klinika Bezpieczeństwa Wewnętrznego

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I i II (semestr: 2, 3, 4)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	mgr A. Myrda

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	mgr A. Myrda, mgr Andrzej Bodzioch, mgr J. Przerwa	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	15	5	30	50	2
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	15	5	30	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	20	0,8
Praca samodzielna	30	1,2

	RAZEM	50	2
Wymagania wstępne			
Ogólna wiedza w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego			
Umiejętność pozyskiwania wiedzy i jej wykorzystania w procesie studiowania			
Umiejętność współpracy w zespole, prezentowanie wiedzy w czasie dyskusji			

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	dyskusja panelowa, prezentacja
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Zna i rozumie w poszerzonym stopniu specyfikę funkcjonowania organów, struktury instytucji i organizacji związanych z różnymi obszarami bezpieczeństwa, w tym ich uwarunkowania prawne.	K_W05	P7S_WG
2	Zna i rozumie struktury niepublicznych instytucji, służb i inspekcji działających w obszarze porządku publicznego, w tym ich rolę w systemie bezpieczeństwa państwa, z praktycznym zastosowaniem tej wiedzy w zawodowej działalności tych podmiotów.	K_W06	P7S_WG
3	Potrafi formułować sposoby rozwiązywania problemów oraz jak wykonywać zadania typowe dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa.	K_U04	P7S_UW
4.	Potrafi prowadzić rozmowy i wywiad środowiskowy, wykorzystać wiedzę i umiejętności praktyczne do prowadzenia przesłuchań i innych czynności procesowych w ramach działalności zawodowej. Potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować w nich wiodącą rolę oraz dobierać takie narzędzia autoprezentacji i komunikowania się, które zwiększają skuteczność jego działań w relacjach interpersonalnych oraz właściwie reagować na zachowanie się ludzi w sytuacjach trudnych.	K_U09	P7S_UW P7S_UO
5	Jest gotów do uznawania istoty nabytej wiedzy w rozstrzyganiu problemów poznawczych i praktycznych z obszaru nauk o bezpieczeństwie. Jest gotów do rozwiązywania skomplikowanych przypadków z udziałem ekspertów w sytuacji problemów z ich samodzielnym rozwiązaniem	K_K02	P7S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	Zaliczenie na ocenę - napisanie referatu lub przygotowanie prezentacji Indywidualna ocena stopnia opanowania wiedzy podczas wystąpień i ocena merytoryczna prezentacji multimedialnej prezentowanej w czasie zajęć. Pomaga dobierać prowadzącemu przedmiot i narzędzia, odpowiednio dla specyfiki zespołu uczącego się, i efektywnie poprowadzić proces kształcenia w ramach danego przedmiotu, a także dokonać obiektywnej oceny końcowej studenta. Weryfikacja efektów uczenia się z zakresu umiejętności prowadzona jest na podstawie opracowań i wystąpień pisemnych, prezentacji multimedialnych oraz umiejętności argumentacji swojego stanowiska.

Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

1	Konwersatorium - treści programowe:	Liczba godzin
1	Co rozumiemy pod pojęciem Bezpieczeństwo Wewnętrzne, a co pod pojęciem Klinika Bezpieczeństwa Wewnętrznego, jakich organów dotyczy, podstawy prawne działania.	1
2	Wpływ cyberataków na bezpieczeństwo wewnętrzne	1
3	Wskaźniki oceny ryzyka wewnętrznego w organizacjach publicznych	1
4	Centrum zarządzania kryzysowego – działanie, koordynacja przedsięwzięć	1
5	Zagrożenie powodzi, powódź, a działalność służb	1
6	Pożary jako zjawisko zagrażające bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, a działalność służb	1
7	Współdziałanie organów administracji rządowej i samorządowej poszczególnego szczebla w razie sytuacji kryzysowych	1
8	Ochrona granic Rzeczypospolitej Polskiej, na przykładzie kryzysowych sytuacji w województwie podlaskim	1
9	Ujawnianie zjawisk o charakterze kryminogennym a zakres współdziałania służb	1
10	Wiktymologiczne zjawiska w obszarach objętych zarządzaniem kryzysowym	2
11	Etyka i prawo w zakresie działań w „Klinice Bezpieczeństwa Wewnętrznego”	2
12	Identyfikacja zagrożeń i zasady reagowania	2

Lp.	Literatura podstawowa
1	Grzegorz Pietrek – <i>Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych</i> , Uniwersytet Pomorski w Słupsku, 2013
2	<i>Zarządzanie kryzysowe. Teoria, praktyka, konteksty, badania</i> , Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie, 2011

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Polish Cyber Defenses and the Russia-Ukraine War – artykuł analizujący cyberobronę Polski w kontekście konfliktu rosyjsko-ukraińskiego

SYLABUS PRZEDMIOTU
Seminarium magisterskie

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Stacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026, 2026/2027
rok studiów:	I i II (semestr: 2, 3, 4)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr hab. Anna Świerczewska-Gąsiorowska, prof. WSPiA

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	zaliczenie
Warsztaty	-	-
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	40	30	280	350	14
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	40	30	280	350	14

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	70	2,8
Praca samodzielna	280	11,2
	350	14

RAZEM		
Wymagania wstępne		
Znajomość podstaw zarysu kryminologii i prawa karnego		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	Prezentacja multimedialna, dyskusja, zadania indywidualne, prezentacja problemów badawczych i celów pracy dyplomowej, prezentacja referatów, poświęconych szczegółowym zagadnieniom poruszonym w pracy dyplomowej
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Potrafi dobierać i właściwie wykorzystywać metody oraz narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.	K_U03	P7S_UW
2	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawcze w samodzielnie projektowanych prostych procesach badawczych oraz formułować proste problemy badawcze i weryfikować postawione hipotezy w aspekcie nauk o bezpieczeństwie oraz samodzielnie planować i ukierunkowywać zespół badawczy w tym zakresie.	K_U05	P7S_UW P7S_UO
3	Jest gotowy do uwzględniania w swoich działaniach na rzecz bezpieczeństwa skutecznej obserwacji zmieniających się potrzeb społecznych poprzez ciągłe uwypuklanie etosu zawodów ze sfery szeroko pojętego bezpieczeństwa w ramach wybranego tematu pracy.	K_K05	P7S_KK P7S_KO

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	Konsultacje i korekta opracowań na poszczególnych etapach pisania pracy
Warsztaty	-
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Ćwiczenia - treści programowe:	Liczba godzin
1	Wybór tematu pracy – zagadnienia informacyjne; dyskusja	2,5
2	Analiza źródeł	1
3	Technika pisania pracy	2
4	Analiza wybranego tematu – dyskusja	5
5	Opracowanie planu pracy – dyskusja	2,5

6	Analiza pierwszego rozdziału – dyskusja	12
7	Analiza całej pracy – dyskusja	12
8	Przygotowanie do obrony	3

Lp.	Literatura podstawowa
1	R.Zenderowski, Praca magisterska, licencjat: przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej, Warszawa 2018
2	R.Zenderowski, Praca magisterska: jak pisać i obronić; wskazówki metodologiczne, Warszawa 2005

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Zakres literatury uzupełniającej jest uzgadniany indywidualnie z promotorem, w zależności od wybranego tematu pracy.

SYLABUS PRZEDMIOTU
Język obcy

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 - 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026
rok studiów:	I, II (semestr: 1,2,3,4)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	Mgr Danuta Bałanda

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	egzamin pisemny na koniec lektoratu, zaliczenie na ocenę każdego semestru
Warsztaty	-	-
Klinika Dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	20	10	120	150	6
Warsztaty	0	0	0	0	0
Klinika Dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	20	10	120	150	6

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	30	1,2
Praca samodzielna	120	4,8
RAZEM	150	6

Wymagania wstępne
Student posiada umiejętności językowe z języka angielskiego umożliwiające naukę na poziomie co najmniej B2 biegłości językowej według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	ćwiczenia, symulacje językowe, praca w grupach, odgrywanie ról, dyskusja
Warsztaty	-
Klinika Dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Potrafi posługiwać się językiem obcym właściwym dla poziomu B2/B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co gwarantuje swobodną komunikację w języku obcym w kontekście zawodowym. Umiejętności praktyczne rozwijane podczas lektoratów obejmują opanowanie specjalistycznego słownictwa z zakresu prawa, kryminologii i zarządzania kryzysowego. Studenci uczą się analizy i redagowania dokumentów służbowych, takich jak raporty z incydentów czy procedury operacyjne. Praktyczne ćwiczenia, takie jak symulacje sytuacji kryzysowych, negocjacji czy kontaktów międzynarodowych, pozwalają na realistyczne przygotowanie do wyzwań zawodowych. W zakresie komunikacji w języku obcym, zajęcia kładą nacisk na rozwój umiejętności prowadzenia rozmów formalnych i nieformalnych, zarówno w mowie, jak i piśmie. Studenci uczą się efektywnego porozumiewania się w sytuacjach stresowych i kryzysowych, co jest kluczowe w pracy w służbach bezpieczeństwa. Potrafi przygotować pisemne i ustne wystąpienia zarówno w języku polskim, jak i obcym – z zakresu szeroko rozumianej problematyki bezpieczeństwa.	K_U10	P6S_UW P6S_UK
2	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy z nauk społecznych w zakresie rozpoznawania problemów poznawczych i praktycznych. Jest gotów do zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku rozwiązywania problemów o znacznej trudności. Kompetencje społeczne obejmują zdolność pracy w międzynarodowych zespołach, umiejętność rozwiązywania konfliktów oraz świadomość różnic kulturowych. Lektoraty wspierają także rozwój postaw etycznych i umiejętności przywódczych, niezbędnych w zarządzaniu zespołami w sytuacjach zagrożenia.	K_K01	P6S_KK

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 6

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	Weryfikacja i ocena efektów uczenia się języka obcego odbywa się poprzez zróżnicowane metody, które pozwalają na kompleksowe sprawdzenie kompetencji studentów. Dwa testy pisemne w każdym semestrze (minimum na zaliczenie to 60%) oceniają znajomość gramatyki, słownictwa ogólnego i specjalistycznego, a także umiejętność budowania poprawnych wypowiedzi. Symulacje i odgrywanie ról w realistycznych scenariuszach angażujących studentów w problemy środowiska przyszłej pracy, pozwalają ocenić zdolności komunikacyjne i praktyczne zastosowanie języka. Prace pisemne sprawdzają umiejętność redagowania formalnych dokumentów, zgodnych z terminologią branżową. Dodatkowo, bieżąca ocena aktywności na zajęciach, w tym udział w dyskusjach i ćwiczeniach grupowych, monitoruje postępy w nauce oraz rozwój kompetencji społecznych. Po czwartym semestrze przeprowadzany jest egzamin ustny. Te metody zapewniają rzetelną ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2+ oraz przygotowanie do pracy w środowisku międzynarodowym. Studenti WSPiA korzystają z kursów na platformie językowej Tutor: 1. Język angielski ogólny na poziomach B2, C1, C2 2. Język angielski biznesowy na poziomach B2, C1 3. Język angielski 'Travel' 4. Język angielski 'Logistyka i transport' 5. dodatkowo – podcasty, gry, quizy, lekcje specjalne Student ma możliwość przystąpienia do egzaminu na poziomie B2+ i C1
Warsztaty	-
Klinika Dydaktyczna	-

Lp.	Ćwiczenia - treści programowe:	Liczba godzin
1	Pieniądze, zakupy, konsumpcja, trendy, popkultura, moda, wyrażanie siebie poprzez strój, przyjaźnie	3
2	Służby mundurowe – policja, straż graniczna, służba celna - struktura, wyposażenie, broń, kariera w służbach, cechy osobowości	5
3	Miejsce przestępstwa – zabezpieczanie, wyposażenie technika i policjanta, procedury, kontakt z poszkodowanymi	5
4	Przestępstwa i naruszanie prawa – rodzaje przestępstw, kara i odpowiedzialność, sądy, zeznania, kontakt z ofiarami i świadkami, współpraca na różnych szczeblach	5
5	Prace pisemne (e-mail, raport, opis zdarzenia), ćwiczenia komunikacyjne, dyskusje, prezentacje	2
6		
7		
8		
9		
10		

Lp.	Literatura podstawowa
1	Wilson JJ., Clare A., 2022 <i>Speakout B2+, Student's Book</i> . Pearson Education Ltd.

2	Sendur A, Warecka A. 2012 <i>English for Safety, Security and Law Enforcement</i> . Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne sp. z o.o. - Oficyna Wydawnicza AFM
3	Taylor J., Dooley J., 2018 <i>Career Paths. Security Personnel</i> . Express Publishing

Lp.	Literatura uzupełniająca
1	Wilson JJ., Clare A., 2022 <i>Speakout B2+, Workbook</i> . Pearson Education Ltd.
2	McCarthy M., 2017, <i>English Vocabulary in Use Upper-Intermediate Book with Answers</i> . Cambridge University Press
3	Mann M., Taylore-Knowles S., 2023 <i>Destination B2. Grammar&Vocabulary</i> . Macmillan

Studenci WSPiA korzystają z kursów na platformie językowej Tutor:

1. Język angielski ogólny na poziomach B2, C1, C2
2. Język angielski biznesowy na poziomach B2, C1
3. Język angielski 'Travel'
4. Język angielski 'Logistyka i transport'
5. dodatkowo – podcasty, gry, quizy, lekcje specjalne

SYLABUS PRZEDMIOTU

Praktyka zawodowa

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 - 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026, 2026/2027
rok studiów:	I i II (semestr: 1, 2, 3)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr Hubert Kawalec

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Praktyka zawodowa	Dr H. Kawalec	Zaliczenie

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Praktyka zawodowa	480	0	0	480	19
RAZEM	480	0	0	480	19

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	480	19
Praca samodzielna	0	0
RAZEM	480	19

Wymagania wstępne
Ogólna wiedza z zakresu nauk o bezpieczeństwie

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Pracownia praktyczna	Praktyka zawodowa

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Potrafi dobrać i właściwie wykorzystywać metody oraz narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, do rozwiązywania złożonych problemów w zakresie bezpieczeństwa. Wykonuje zadania z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych i nowej wiedzy z różnych dziedzin. Samodzielnie planuje rozwój kompetencji w zakresie nowoczesnych technologii i ukierunkowuje innych w tym zakresie.	K_U03	P7S_UW
2	Potrafi formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, wykorzystując nową wiedzę z różnych dziedzin. Potrafi samodzielnie planować rozwój kompetencji zawodowych w zakresie bezpieczeństwa i ukierunkowuje innych w tym zakresie. Komunikuje się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniając podejmowane decyzje i działania w sferze bezpieczeństwa.	K_U04	P7S_UW
3	Jest gotów do uwzględniania w swoich działaniach na rzecz bezpieczeństwa skutecznej obserwacji zmieniających się potrzeb społecznych poprzez ciągłe uwypuklanie etosu zawodów ze sfery szeroko pojętego bezpieczeństwa. Jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorców profesjonalnego postępowania, a także do podejmowania inicjatyw służących dostosowywaniu działań bezpieczeństwa do dynamicznie zmieniających się uwarunkowań społecznych.	K_K05	P7S_KK P7S_KO

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Pracownia praktyczna	Zaliczenie (pracownia praktyczna) Sprawozdanie studenta z odbywania praktyk, potwierdzone podpisem opiekuna z instytucji zewnętrznej w dzienniku praktyk, sporządzenie opinii opiekuna w formie pisemnej w dzienniku, opinia studenta dotycząca praktyki zawodowej

Lp.	Pracownia praktyczna - treści programowe:	Liczba godzin
1	Zapoznanie studenta z usytuowaniem instytucji, w której odbywa praktykę zawodowa w systemie organów bezpieczeństwa wewnętrznego lub innych strukturach oraz wewnętrznymi aktami stanowiącymi podstawę jej działalności (statut, regulamin organizacyjny, regulamin pracy, inne dokumenty).	Rozkład godzin

2	Zapoznanie studenta ze strukturą organizacyjną instytucji, w której student odbywa praktykę oraz zadaniami wykonywanymi przez tę instytucję.	ustalony indywidualnie
3	Zapoznanie studenta z wewnętrznym obiegiem dokumentów oraz zasadami wymiany informacji w instytucji, w której odbywa praktykę	
4	Zapoznanie studenta z wewnętrznymi procedurami załatwiania spraw w instytucji, której odbywa praktykę.	
5	Zapoznanie studenta z rodzajami i strukturą interesariuszy zewnętrznych instytucji, w której odbywa praktykę.	
6	Zapoznanie studenta z zasadami komunikowania się z interesariuszami zewnętrznymi instytucji, w której odbywa praktykę oraz zasadami nawiązywania trwałych więzi prawnych.	
7	Zapoznanie studenta z zasadami kontroli wewnętrznej zewnętrznej instytucji, w której student odbywa praktykę.	

Lp.	Literatura podstawowa
1	A. Rogozińska-Pawełczyk, Pokolenia rynku pracy, Łódź 2014
2	M. Baron- Wiaterek, Instytucjonalno- prawne aspekty rynku pracy i promocji zatrudnienia, Warszawa 2008
3	A. Jankowska, Samo sedno. Jak skutecznie szukać pracy? Poznaj najlepsze strategie, Warszawa 2012

Lp.	Literatura podstawowa
1	W. Duda, Poradnictwo zawodowe - rozwój zawodowy w ujęciu przekrojowym, Warszawa 2015
2	red. V. Drabik - Podgórna, M. Podgórny, Zawód czy kompetencje? wymagania rynku pracy a wspieranie rozwoju Kariery, Toruń 2016
3	Z. Hajn, Swobodny przepływ pracowników wewnątrz Unii Europejskiej, Warszawa 2010

SYLABUS PRZEDMIOTU

Praktyka dyplomowa

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2026/2027
rok studiów:	II (semestr: 4)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr hab. Anna Świerczewska-Gąsiorowska, prof. WSPiA

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	-
Praktyka dyplomowa	-	Zaliczenie

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	0	0	0	0	0
Praktyka dyplomowa	0	25	25	50	2
RAZEM	0	25	25	50	2

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	25	1
Praca samodzielna	25	1
	50	2

	RAZEM	
Wymagania wstępne		
Ogólna wiedza z zakresu nauk o bezpieczeństwie		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Pracownia praktyczna	Praca nad projektami dyplomowymi, konsultacje

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Potrafi dobrać i właściwie wykorzystywać metody oraz narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne, do rozwiązywania złożonych problemów w zakresie bezpieczeństwa. Wykonuje zadania z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych i nowej wiedzy z różnych dziedzin. Samodzielnie planuje rozwój kompetencji w zakresie nowoczesnych technologii i ukierunkowuje innych w tym zakresie.	K_U03	P7S_UW
2	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawcze w samodzielnie projektowanych procesach badawczych oraz formułować problemy badawcze i weryfikować postawione hipotezy w aspekcie nauk o bezpieczeństwie. Potrafi wykonywać zadania badawcze z wykorzystaniem nowej wiedzy z różnych dziedzin. Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, odpowiednio uzasadniając przyjęte podejście metodologiczne i wyniki badań w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U05	P7S_UW P7S_UO
3	Jest gotów do uwzględniania w swoich działaniach na rzecz bezpieczeństwa skutecznej obserwacji zmieniających się potrzeb społecznych poprzez ciągłe uwypuklanie etosu zawodów ze sfery szeroko pojętego bezpieczeństwa. Jest gotów do tworzenia i rozwijania wzorców profesjonalnego postępowania, a także do podejmowania inicjatyw służących dostosowywaniu działań bezpieczeństwa do dynamicznie zmieniających się uwarunkowań społecznych.	K_K05	P7S_KK P7S_KO

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7 (kod składnika opisu)

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	-
Pracownia praktyczna	Zaliczenie (pracownia praktyczna) Promotorzy, po zapoznaniu się z koncepcją i tematyką pracy dyplomowej studenta, przedstawiają studentowi rekomendacje, co do możliwości zebrania materiału badawczego. Gromadzenie przez studentów materiału empirycznego, który ma posłużyć do przygotowania prac dyplomowych oraz konsultacja zgromadzonego materiału empirycznego z promotorem.

Lp.	Pracownia praktyczna - treści programowe:	Liczba godzin
1	Gromadzenie przez studentów materiału empirycznego, który ma posłużyć do przygotowania prac dyplomowych oraz konsultacja zgromadzonego materiału empirycznego z promotorem.	Rozkład godzin ustalony

		y indywi dualnie
--	--	------------------------

Lp.	Literatura podstawowa
1	A. Rogozińska-Pawełczyk, Pokolenia rynku pracy, Łódź 2014
2	M. Baron- Wiaterek, Instytucjonalno- prawne aspekty rynku pracy i promocji zatrudnienia, Warszawa 2008
3	A. Jankowska, Samo sedno. Jak skutecznie szukać pracy? Poznaj najlepsze strategie, Warszawa 2012

Lp.	Literatura podstawowa
1	W. Duda, Poradnictwo zawodowe - rozwój zawodowy w ujęciu przekrojowym, Warszawa 2015
2	red. V. Drabik - Podgórna, M. Podgórný, Zawód czy kompetencje? wymagania rynku pracy a wspieranie rozwoju Kariery, Toruń 2016
3	Z. Hajn, Swobodny przepływ pracowników wewnątrz Unii Europejskiej, Warszawa 2010

SYLABUS PRZEDMIOTU
Pracownia praktyczna

jednostka prowadząca przedmiot:	Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa
kierunek studiów:	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
forma studiów:	Niestacjonarne
poziom studiów:	Studia II stopnia
profil studiów:	Praktyczny
moduł:	Przedmioty podstawowe
status przedmiotu:	Obligatoryjny
cykl kształcenia:	2025/2026 – 2026/2027
rok akademicki:	2025/2026,
rok studiów:	I (semestr: 1, 2)
język przedmiotu:	Polski
koordynator przedmiotu:	dr hab. Anna Świerczewska-Gąsiorowska, prof. WSPiA

Rodzaj zajęć	Prowadzący	Forma zaliczenia
Wykład	-	-
Konwersatorium	-	-
Ćwiczenia	-	-
Warsztaty	-	Zaliczenie na ocenę
Klinika dydaktyczna	-	-

Rodzaj zajęć	Wymiar (g)	Konsultacje (g)	Praca samodzielna (g)	Razem (g)	ECTS
Wykład	0	0	0	0	0
Konwersatorium	0	0	0	0	0
Ćwiczenia	0	0	0	0	0
Warsztaty	9	1	15	25	0
Klinika dydaktyczna	0	0	0	0	0
RAZEM	9	1	15	25	1

Rodzaj pracy studenta	Liczba godzin	ECTS
Bezpośredni kontakt z prowadzącym zajęcia	10	0,4
Praca samodzielna	15	0,6
	25	1

RAZEM		
Wymagania wstępne		
Ogólna wiedza z zakresu nauk o bezpieczeństwie państwa		

Rodzaj zajęć	Metody kształcenia
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	Praca w grupach, dyskusje, zadania praktyczne, symulatory VR, oprogramowania eksperckie, symulator postępowania w sytuacjach kryzysowych
Klinika dydaktyczna	-

Efekty uczenia się - student, który uzyskał zaliczenie przedmiotu:		Rodzaj i nr efektu kierunkowego	Odniesienie*
1	Potrafi dobierać i właściwie wykorzystywać metody oraz narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne.	K_U03	P7S_UW
2	Potrafi zastosować metody i narzędzia badawcze w samodzielnie projektowanych prostych procesach badawczych oraz formułować proste problemy badawcze i weryfikować postawione hipotezy w aspekcie nauk o bezpieczeństwie oraz samodzielnie planować i ukierunkowywać zespół badawczy w tym zakresie.	K_U05	P7S_UW P7S_UO

* Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK na poziomie 7

Rodzaj zajęć	Metody weryfikacji efektów uczenia się
Wykład	-
Konwersatorium	-
Ćwiczenia	-
Warsztaty	Zaliczenie na ocenę – zaliczenie praktyczne
Klinika dydaktyczna	-

Lp.	Warsztaty - treści programowe:	Liczba godzin
1	Struktura i zadania służb z sektora ochrony bezpieczeństwa publicznego	2
2	Współpraca między służbami i ramy prawne działania służb z sektora ochrony bezpieczeństwa publicznego	2
3	Cyberbezpieczeństwo dla służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne	2
4	Tworzenie i testowanie procedur bezpieczeństwa	1
5	Analiza zagrożeń i ocena ryzyka w bezpieczeństwie publicznym	1
6	Techniki podejmowania decyzji pod presją czasu	1

Lp.	Literatura podstawowa
1	A. Rogozińska-Pawełczyk, Pokolenia rynku pracy, Łódź 2014
2	M. Baron- Wiaterek, Instytucjonalno- prawne aspekty rynku pracy i promocji zatrudnienia, Warszawa 2008
3	A. Jankowska, Samo sedno. Jak skutecznie szukać pracy? Poznaj najlepsze strategie, Warszawa 2012

Lp.	Literatura podstawowa
1	W. Duda, Poradnictwo zawodowe - rozwój zawodowy w ujęciu przekrojowym, Warszawa 2015
2	red. V. Drabik - Podgórna, M. Podgórny, Zawód czy kompetencje? wymagania rynku pracy a wspieranie rozwoju Kariery, Toruń 2016
3	Z. Hajn, Swobodny przepływ pracowników wewnątrz Unii Europejskiej, Warszawa 2010